Stuk **2101** (2003-2004) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

9 februari 2004

ONTWERP VAN DECREET

tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

INHOUD

Blz.

Memorie van toelichting 3

Voorontwerp van decreet 17

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 31

Advies van de Raad van State 47

Ontwerp van decreet 57

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Algemene situering – Beter Bestuurlijk Beleid

1.1. In het regeerakkoord van juli 1999 heeft de Vlaamse regering de beleidsoptie genomen om werk te maken van een grondige bestuurlijke vernieuwing. Als een essentieel onderdeel van het project "Beter Bestuurlijk Beleid" werd de optimalisering van de organisatie en de werking van de Vlaamse administratie in het vooruitzicht gesteld. De Vlaamse administratie wordt thans gevormd door het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, ingedeeld in zeven departementen, de Vlaamse wetenschappelijke instellingen (beide samen gevat onder de benaming "diensten van de Vlaamse regering") en de Vlaamse openbare instellingen (VOI's).

De Vlaamse regering besloot de essentiële beginselen inzake bestuurlijk beleid en bestuurlijke organisatie te verankeren in een kaderdecreet ("kaderdecreet Bestuurlijk Beleid").

Dit "kaderdecreet Bestuurlijk Beleid" omvat een uniforme, transparante en coherente structuur, begrijpelijk voor de burger, binnen dewelke een grondige reorganisatie van de diensten en instellingen van de Vlaamse Gemeenschap zal verlopen. Om de dienstverlening te optimaliseren moet het bestuur sneller, soepeler en efficiënter op nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen kunnen inspelen. De beoogde modernisering moet bovendien resulteren in een overheidsoptreden dat toegankelijker, interactiever, transparanter en klantgerichter is.

Het nieuwe organisatiemodel gaat uit van het primaat van de politiek : het beleid moet voluit door de politiek verantwoordelijken worden bepaald. Samen met de principes van deugdelijk bestuur als uitgangspunt heeft dit een fundamentele en dwingende impact op de organisatiestructuur en de taakstelling van de bestuurlijke entiteiten.

De uitwerking van een bestuurlijke vernieuwing in Vlaanderen blijft niet beperkt tot een herstructurering van de bestuurlijke organisatie. Naast het organisatorisch bestuurlijk kader (kaderdecreet Bestuurlijk Beleid) werden ook nieuwe kaderregelingen uitgewerkt inzake begroting en boekhouding "decreet houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof) en inzake het adviesstelsel ("decreet tot regeling van strategische adviesraden").

Het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid regelt het generiek bestuurlijk kader en bevat algemene bepalingen inzake het Vlaams overheidsapparaat en de onderscheiden vormen van verzelfstandigde agentschappen. Deze bepalingen zijn automatisch van toepassing voor de agentschappen die – zoals voorliggend agentschap – beantwoorden aan de criteria van het kaderdecreet. Het is dan ook noodzakelijk om dit decreet samen te lezen met de bepalingen van het kaderdecreet en er wordt daarom in deze algemene situering (deel 1) beknopt ingegaan op een aantal generieke basisprincipes en bouwstenen van het nieuw organisatiemodel.

Voor een omstandige toelichting bij het project Beter Bestuurlijk Beleid wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het kaderdecreet.

De algemene toelichting bij voorliggend decreet komt in deel 2 aan bod.

1.2. De organisatie van de Vlaamse administratie wordt geregeld in hoofdstuk II van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid. In uitvoering van het kaderdecreet wordt het volledige bevoegdheidspakket van de Vlaamse overheid opgedeeld in homogene beleidsdomeinen.

De Vlaamse regering bepaalt de homogene beleidsdomeinen, zowel wat het aantal als de inhoudelijke taakstelling betreft. De organisatiestructuur vertrekt van de beleidsbepaling, die per beleidsdomein berust bij de bevoegde minister en de regering. De Vlaamse regering zal met ingang van de volgende legislatuur de bevoegdheidsverdeling tussen haar leden zodanig regelen dat de één-op-één relatie (die zorgt voor een eenheid van aansturing) daadwerkelijk gerealiseerd wordt.

Elk beleidsdomein krijgt een zelfde basisstructuur. Voor ieder homogeen beleidsdomein wordt een Vlaams ministerie opgericht, bestaande uit een departement en desgevallend één of meerdere intern verzelfstandigde agentschappen (IVA) zonder rechtspersoonlijkheid.

Binnen ieder homogeen beleidsdomein kunnen ook één of meerdere verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid worden opgericht : intern verzelfstandigde agentschappen (zonder raad van bestuur en onder hiërarchisch gezag van

de minister) of extern verzelfstandigde agentschappen (functioneren onder een raad van bestuur).

Per homogeen beleidsdomein wordt ten slotte een beleidsraad opgericht. De beleidsraad is het forum waarop het politieke en het administratieve niveau overleg plegen en dat de regering ondersteunt bij de aansturing van het beleidsdomein.

De sectorale invulling van dit nieuwe organisatiemodel is momenteel in uitvoering.

1.3.1. De decreetgever is, krachtens de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, bevoegd het statuut te regelen van de instellingen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest. Het decreet regelt hun oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht, en kan aan deze organismen rechtspersoonlijkheid toekennen (artikel 9 van de bijzondere wet). Het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid voorziet in vier generieke agentschapsvormen : intern verzelfstandigde agentschappen (IVA), deze agentschapsvorm wordt bij besluit opgericht ; intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid ; en publiek- of privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen of EVA.

Het kaderdecreet regelt enkele essentiële kenmerken van de onderscheiden vormen van verzelfstandiging, en bevat tevens algemene regels inzake de aansturing en opvolging van de agentschappen (beheersovereenkomsten voor de IVA en voor de publiekrechtelijk vormgegeven EVA en samenwerkingsovereenkomsten voor de privaatrechtelijk vormgegeven EVA.), inzake controle, interne audit en toezicht, en inzake de mogelijkheid voor agentschappen om te participeren in andere rechtspersonen.

Zoals hoger werd vermeld zijn deze bepalingen rechtstreeks van toepassing voor de agentschappen die beantwoorden aan de criteria van het kaderdecreet. De concrete implicaties hiervan worden hierna toegelicht.

1.4. Het nieuwe organisatiemodel gaat uit van een duidelijke en consistente taakverdeling tussen de departementen (taakstelling gericht op beleidsondersteuning) enerzijds en de verzelfstandigde agentschappen (taakstelling gericht op beleidsuitvoering) anderzijds. Deze taakverdeling is gesteund op het primaat van de politiek en deugdelijk bestuur enerzijds en motieven van diverse aard (doelmatigheid, specialisatie, e.a.) anderzijds.

Zonder afbreuk te doen aan het onderscheid tussen beleidsondersteuning en beleidsuitvoering wordt tussen beleidsondersteunende en uitvoeringsgerichte entiteiten een gestructureerde samenspraak en samenwerking uitgebouwd.

Taken van beleidsuitvoering worden, wanneer aan bepaalde voorwaarden (cf. infra) is voldaan, in beginsel toevertrouwd aan verzelfstandigde agentschappen, vanuit volgende motieven :

– omdat er een eigen cultuur voor de uitvoeringsorganisatie gewenst is, die gericht is op de professionaliteit van de uitvoering ;

– omwille van een verwachting van hogere doelmatigheid en slagvaardigheid, in combinatie met kwaliteit, effectiviteit van de te leveren prestaties ;

– vanuit een deskundigheidsmotief : om de voor de taakuitvoering vereiste deskundigheid beter tot haar recht te laten komen ;

– om activiteiten op de markt te brengen, in een competitieve sfeer ;

– omdat er een grotere afstand tot het beleidscentrum gewenst is en om dichter bij de klant te staan ;

– om in sommige aangelegenheden of taken een gewenste of nodig geachte onafhankelijkheid ten opzichte van de regering tot stand te brengen.

Meerwaarde en efficiëntie, resultaats- en klantgerichtheid zijn dus de doorslaggevende argumenten om tot verzelfstandiging te beslissen.

Overeenkomstig het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid kan slechts tot verzelfstandiging worden overgegaan als cumulatief voldaan is aan volgende voorwaarden :

– zowel de entiteit, als haar uitvoeringsgerichte taken en opdrachten moeten een voldoende kritische massa hebben ;

– de producten en diensten moeten meetbaar zijn ;

– er moet een reële mogelijkheid zijn tot aansturing van doelmatigheid, prestaties en kwaliteit ;

– de beheersovereenkomst en inzonderheid de informatierelatie moeten reëel invulbaar zijn.

1.5. Alle verzelfstandigde agentschappen beschikken over een ruime operationele autonomie. Het primaat van de politiek brengt evenwel mee dat interne verzelfstandiging in beginsel de voorkeur verdient boven externe verzelfstandiging. De regel is immers dat het bestuur wordt gevoerd onder de rechtstreekse en hiërarchische verantwoordelijkheid van de regering en haar leden. De zeggenschap blijft dan bij de politiek gelegitimeerde bestuurders, die door het parlement ter verantwoording kunnen worden geroepen.

Tot de oprichting van verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid kan daarom pas worden overgegaan als hiervoor duidelijke functionele redenen bestaan en er een toegevoegde waarde door gegenereerd wordt.

Het kaderdecreet stelt dan ook een cascadesysteem in van verzelfstandigingvoorwaarden en omvat een bindend afwegingskader, wat maximale garanties geeft dat de verzelfstandiging beantwoordt aan de basisvoorwaarden en dat gekozen wordt voor de optimale organisatievorm.

In het volgende deel wordt concreet aangetoond welke de motieven zijn voor de in casu aangehouden agentschapsvorm.

2. Algemene toelichting bij het voorliggend decreet

Het Vlaams agentschap voor Personen met een Handicap wordt opgericht als een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid. Tot deze vorm van verzelfstandiging werd beslist omdat het agentschap voldoet aan de hiertoe door de Vlaamse Regering in het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid geformuleerde criteria.

Deze criteria zijn hiërarchisch opgesteld : ten eerste moet het agentschap voldoen aan de voorwaarden tot *interne* verzelfstandiging ; daarna moet nagekeken worden of er voldoende argumenten zijn om een eigen rechtspersoonlijkheid toe te kennen.

Criteria voor de verzelfstandiging :

– de kerntaken van het Vlaams agentschap voor Personen met een Handicap zijn beleidsuitvoerend :

  1° de organisatie van de ondersteuning van personen met een handicap en van de leefomgeving waarin zij verblijven ;

  2° het specificeren van de doelgroep van personen met een handicap, het organiseren van de indicatiestelling, de toewijzing.

– zowel de eigen dienstverlening van het agentschap omdat het instaat voor de organisatie van de rechtstreekse individugerichte personele, materiële en financiële ondersteuning aan personen met een handicap als de dienstverlening via aangestuurde voorzieningen zijn te catalogeren als “specifieke dienstverlening in een bepaald beleidsdomein”. Voor het aansturen van voorzieningen worden o.a. subsidies toegekend, wat eveneens een zuiver beleidsuitvoerende taak is ;

– het agentschap heeft een *voldoende massa* aan uitvoeringstaken. Door het samenbrengen van de eigen dienstverlening en de aangestuurde zorg via de gesubsidieerde sector wordt het volledige instrumentarium voor het bevorderen van de maatschappelijke integratie en participatie aan de samenleving van de personen met een handicap bevorderd ;

– de door het agentschap te leveren producten of diensten zijn *meetbaar* onder vorm van concrete outputindicatoren. Op basis hiervan kunnen in de beheersovereenkomst duidelijke outputdoelstellingen worden opgenomen voor wat betreft de kerntaken ;

– er bestaat een reële mogelijkheid tot aansturing van het agentschap op grond van *doelmatigheid, prestaties en kwaliteit*. Er kunnen duidelijke doelstellingen worden geformuleerd inzake de dienstverlening, het efficiënt beheer van de middelen, e.d ;

– er is een reëel invulbare *informatierelatie*. De opdracht van het agentschap is voldoende SMART en stabiel. Door het samenbrengen van verschillende dienstverleningsaspecten voor de doelgroep in één agentschap, kan de informatie mbt deze verschillende elementen gemakkelijker worden geïntegreerd om een beeld te geven van de beleidsrealisatie. Er kan over de gerealiseerde dienstverlening op een duidelijke manier gecommuniceerd worden naar het beleid in een vorm die inschakelbaar is in grotere informatiegehelen.

Bovenstaande argumenten motiveren de keuze om het Vlaams agentschap voor integratie van personen met een handicap als een verzelfstandigd agentschap op te richten. Om te kunnen overgaan tot het oprichten van een IVA-met-rechtspersoon-

lijkheid moeten daarnaast nog een aantal bijkomende voorwaarden vervuld zijn. Ook deze criteria die de Vlaamse regering in het Kaderdecreet naar voren schuift voor het toekennen van rechtspersoonlijkheid zijn voor het Vlaams agentschap voor integratie van personen met een handicap duidelijk vervuld.

Criteria voor het toekennen van rechtspersoonlijkheid :

– *financiële/budgettaire overwegingen* : naast de dotatie van de Vlaamse Gemeenschap heeft het agentschap structureel eigen inkomsten uit de bijdragen van de personen met een handicap of de onderhoudsplichtingen in de kostprijs van de verleende ondersteuning door voorzieningen.

  Deze bijdragen worden door de voorzieningen geïnd, maar zijn inkomsten voor het agentschap dat deze gelden in mindering brengt van de subsidies aan de gesubsidieerde voorzieningen.

  Dergelijke financiële transacties zijn beheersbaarder én beter controleerbaar als een entiteit met afzonderlijke rechtspersoonlijkheid (en dus met een afzonderlijke boekhouding) ze uitvoert ;

  Uit de in het oprichtingsdecreet opgenomen bepalingen inzake de financiële middelen waarover het agentschap kan beschikken, blijkt bovendien dat ook andere inkomstenbronnen mogelijk zijn. Ook deze inkomstenstromen zijn eenvoudiger te beheren en te controleren als het agentschap een eigen rechtspersoonlijkheid bezit en dus verplicht is een eigen boekhouding te voeren en rekeningen op te maken.

– vanuit het perspectief van de persoon met een handicap en zijn maatschappelijke integratie en participatie als bestaansreden van het agentschap, is een *onafhankelijke oordeel* essentieel. Voor de geëigende aanpak van de organisatie van de ondersteuning, ondermeer ook via de aansturing van de voorzieningen is het cruciaal voor het agentschap hiertoe een eigen aanpak te kunnen uitwerken. Dit om maximaal zorg op maat te kunnen garanderen ten aanzien van de personen met een handicap en de daartoe geschikte ondersteunings- en subsidiëringsvormen tot uitvoering te brengen. Ook de afbakening van de doelgroep van dit doelgroepagentschap is een essentiële opdracht die dit vereist, gezien dit doelgroepagentschap dient te waken over de definitie van handicap en de afbakening van de doelgroep, zowel binnen als buiten het beleidsdomein.

– nauwe samenwerking met *andere bestuurslagen* is een belangrijke randvoorwaarde voor de werking van het Vlaams agentschap voor personen met een handicap. Het agentschap organiseert het regionaal overleg en wachtlijstwerking in samenwerking met de provincies. Er zijn eveneens provincies, gemeenten, OCMW's die inrichtende machten zijn van voorzieningen die door het agentschap worden aangestuurd.

– ook met andere actoren in het werkveld is samenwerking cruciaal. In het oprichtingsdecreet wordt expliciet de opdracht opgenomen om voor de realisatie van de doelstellingen samen te werken en samenwerkingsakkoorden af te sluiten met instanties, instellingen, diensten en verenigingen die eveneens op het vlak van de taken van het agentschap actief zijn.

Ook in het kader van de toekomstige uitbouw van de Integrale Jeugdzorg wordt een belangrijke meerwaarde door samenwerking met andere actoren verwacht.

Op basis van bovenstaande wordt argumenten werd besloten dat voor het Vlaams agentschap voor personen met een handicap de vorm van de IVA-met-rechtspersoonlijkheid de meest geschikte organisatievorm is.

Dit betekent dat alle algemene bepalingen uit het kaderdecreet die van toepassing zijn op IVA-met-rechtspersoonlijkheid, ook van toepassing zijn op het Vlaams agentschap voor personen met een handicap.

3. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Het decreet heeft betrekking op uitvoerende taken mbt het beleid van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 2

In het bijzonder het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid en het comptabiliteitsdecreet (en eventuele latere wijzigingen) zijn uitdrukkelijk van toepassing. Bepalingen die gelden voor àlle intern verzelfstan-

digde agentschappen met rechtspersoonlijkheid worden dan ook niet meer expliciet overgenomen in het voorliggende oprichtingsdecreet zelf.

Onverminderd deze algemene bepalingen worden in het decreet enkele definities opgenomen die verder in het decreet worden gehanteerd. Met name ook de definitie van handicap, die belangrijk is omdat het agentschap een doelgroepagentschap is dat zich richt tot personen met een handicap.

Deze definitie is gebaseerd op de ICF de internationale classificatie van het menselijk functioneren, (International classification of Funtioning, Disability and Health, opgesteld door de Wereldgezondheidsorganisatie, 2002). De ICF is de opvolger van de ICIDH, de internationale classificatie van stoornissen, beperkingen, handicaps (1980). De titel van de ICF in het Nederlands luidt "Internationale Classificatie van het menselijk functioneren"

Een handicap wordt gedefinieerd als elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon-dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten, persoonlijke en externe factoren.

De mentale functies bevatten zowel de algemene mentale functies (bewustzijn, energie, driften), als specifieke mentale functies (geheugen, taal, rekenen) De stoornissen van intellectuele functies bij een verstandelijke handicap worden ondergebracht bij de functiestoornissen van mentale aard.

Volgens de ICF zijn participatieproblemen problemen die iemand heeft met het deelnemen aan het maatschappelijk leven.

Activiteiten zijn onderdelen van iemands handelen, de beperkingen zijn de moeilijkheden die iemand heeft met het uitvoeren ervan.

De functies zijn de fysiologische en mentale eigenschappen van het menselijk organisme. Stoornissen zijn afwijkingen in of verlies van functies of anatomische eigenschappen**.**

Voor de bepaling van deze stoornissen wordt eveneens gesteund op internationale classificaties, zoals de DSM IV, ICD10.

De externe factoren zijn de factoren die behoren tot iemands fysieke en sociale omgeving. De persoonlijke factoren zijn gesitueerd in iemand individuele achtergrond (bijvoorbeeld aanvaarding kennis mbt de aandoening, compenserende persoonlijke eigenschappen of sociale vaardigheden enz)

Het is belangrijk om voor de afbakening van de doelgroep beroep te doen op internationale classificaties in functie van het eenduidig begrippenkader en consistente en internationaal afgesproken criteria. De huidige definitie van handicap houdt een actualisering in van de definitie van het huidige Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap.

In de ICF wordt het perspectief benadrukt van de mens als deelnemer aan het maatschappelijk leven, waarbij zowel de omgeving als het functioneren van de persoon een rol spelen. De participatieproblemen ontstaan doordat de persoon beperkingen ondervindt (moeilijkheden die iemand heeft met het uitvoeren van activiteiten tengevolge van een stoornis/stoornissen).

Ondersteuning van de persoon met een handicap, op maat verleend op individuele basis (zoals bijvoorbeeld doventolken of persoonlijke assistentie bij de activiteiten van het dagelijks leven) of via een door het agentschap gesubsidieerde voorziening, en/of de aanpassing van omgevingsfactoren en het verstrekken van hulpmiddelen dienen deze beperkingen maximaal op te heffen.

Artikel 3

Het Vlaams agentschap voor Personen met een Handicap wordt opgericht als een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid. Tot deze vorm van verzelfstandiging werd beslist omdat het agentschap voldoet aan de hiertoe door de Vlaamse Regering in het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid geformuleerde criteria, zoals reeds uiteengezet in punt 2, algemene toelichting.

Artikel 4

In dit artikel wordt de missie van het agentschap geformuleerd. Het missie geeft de bestaansreden van het agentschap weer. De missie van het agentschap is het bevorderen van de maatschappelijke integratie en de participatie aan de samenleving van de doelgroeppersonen van het agentschap die tijdelijk of permanent extra materiële en/of immateriële en/of personele ondersteuning nodig hebben. Het verlenen van deze ondersteuning moet

hen toelaten hun autonomie, zelfbeschikkingsrecht en kwaliteit van leven te optimaliseren.

Het stimuleren van het inclusief beleid voor de doelgroep betekent dat het agentschap inspanningen levert om gangmaker te zijn voor het toegankelijker maken van de maatschappelijke geledingen met betrekking tot beleidsdomeinen waarvoor het agentschap strikt gesproken niet bevoegd is, zoals oa vervoer, huisvesting, onderwijs, ruimtelijke ordening, maar waarvoor het best geplaatst is om informatie toe te leveren vanuit de handicapspecifieke kennis waarover het Agentschap beschikt. Maatschappelijke integratie van personen met een handicap wordt immers niet enkel bewerkstelligd middels het voeren van een hulpmiddelenbeleid en een zorgbeleid, doch minstens evenzeer door het streven naar algemene beleidsmaatregelen die getoetst zijn op de effecten voor de doelgroep van personen met een handicap, ook op vlak van deze toetsing kan het agentschap een rol spelen. Deze "mainstreaming" kadert binnen het Europees gehandicaptenbeleid.

Uit deze missie wordt daarna de taakstelling op hoofdlijnen afgeleid.

Artikel 5

Dit artikel omschrijft de kerntaken, enerzijds op het vlak van de organisatie van de ondersteuning van personen met een handicap en van de leefomgeving waarin zij verblijven, anderzijds betreffende de doelgroepafbakening en de indicatiestelling om te bepalen wie respectievelijk tot de doelgroep kan behoren en behoort.

De organisatie van de ondersteuning gaat over het regelen, het coördineren, het bepalen van de wijze waarop deze ondersteuning wordt gestructureerd. De ondersteuning, de hulp-en dienstverlening zelf wordt verstrekt door diensten en voorzieningen " als onderaannemers" in de zorg.

Het bepalen wie kan erkend worden als persoon met een handicap en het bepalen van de criteria voor de doelgroepafbakening van personen met een handicap behoren toe aan het politiek niveau. De bevoegdheid voor het operationaliseren van deze criteria en het bepalen van de methodieken en instrumenten om na te gaan of voldaan is aan deze criteria wordt uitsluitend gelegd bij dit doelgroepagentschap, tot wiens kernopdrachten de beleidsuitvoering behoort ten aanzien van de doelgroep van personen met een handicap.

Vanuit de inclusiegedachte voor personen met een handicap, is het een logisch om ernaar te streven beleid en de uitvoering inzake integratiemaatregelen voor personen met een handicap, zoals bijvoorbeeld opleidings- en tewerkstellingsmaatregelen, in te bedden in de organen die generiek zijn ; dit wordt "mainstreaming" genoemd. Maar het zou niet getuigen van goed bestuurlijk beleid dat voor elk levensdomein (werken, wonen, zorg enzovoort) dat inclusief wordt of kan worden, telkens apart bepaald wordt wie tot de doelgroep van personen met een handicap behoort, om aanspraak te kunnen maken op materiële en niet-materiële ondersteuning op allerlei specifieke (levens)domein.

Er zal een blijvende nood zijn om te definiëren welke personen kunnen gerekend worden tot de doelgroep van personen met een handicap. Deze afbakening zal een vereiste blijven, in functie van monitoring van gegevens, ondermeer in internationaal verband. Daarnaast zal men blijvend een doelgroepbepaling- en afbakening nodig hebben. Zelf bij een volledig inclusieve maatschappij ten aanzien van personen met een handicap zal men een doelgroepbepaling blijvend nodig hebben om materiële en niet-materiële voordelen en bijstand te kunnen toekennen, om personen met een handicap toe te laten zich zo autonoom mogelijk te kunnen blijven integreren in de maatschappij.

De personen met een handicap zijn één van de achtergestelde groepen : zij hebben bepaalde beperkingen die hun maatschappelijke integratie belemmeren en waarvoor maatregelen dienen genomen te worden om deze achterstelling op te heffen :

– op niveau van de persoon door hulpmiddelen en het aanbieden van ondersteuning ;

– op maatschappelijk niveau door de integratiebelemmerende factoren op te heffen die de maatschappij ontoegankelijk(er) maken voor personen met beperkingen.

De achterstelling van personen met een handicap vloeit echter voort uit functionele beperkingen. Specifiek voor deze doelgroep is dat deze beperkingen het gevolg zijn van een stoornis, die aangeboren of verworven is. De stoornis wordt gedefinieerd volgens de richtlijnen van internationale diagnostische criteria en classificaties. Deze beperkingen zijn ernstig en langdurig en dienen gecompenseerd te worden via personele of materiële ondersteuning om kwaliteit van leven (volgens de geldende maatschappelijke normen) en maatschappelijke integratie mogelijk te maken.

Artikel 6

In dit artikel worden de taken die aan het agentschap worden toevertrouwd in meer concrete bewoordingen nader gepreciseerd.

Het is de bedoeling deze taken zo ruim mogelijk te omschrijven omdat de beleidsuitvoering in dit beleidsveld snel moet kunnen inspelen op de evoluties in de organisatie en regie van de hulp- en dienstverlening en in de evoluties inzake de hulp- en dienstverlening zelf. Ook het feit dat de personen met een handicap steeds meer gaan wegen op de ontwikkeling van het gehandicaptenbeleid en ook op de organisatie van de hulp- en dienstverlening op individueel vlak, maakt dat de regelgeving de evoluties snel moet kunnen opvolgen.

Het agentschap kan voor het verlenen van de ondersteuning aan personen met een handicap beroep doen op voorzieningen.

Daarnaast kan het agentschap toelagen verlenen voor hulpmiddelen en aanpassingen aan de leefomgeving, zowel als toelagen om de persoon met een handicap zelf toe te laten zijn ondersteuning zelf te organiseren.

Alle taken van het agentschap zijn erop gericht de maatschappelijke integratie en de participatie van de personen met een te bevorderen en de publieke opinie daarvoor de sensibiliseren.

De agentschap zorgt ook voor de afhandeling van de aanvragen tot het verkrijgen van ondersteuning.

Artikel 7

Deze bepaling laat de Vlaamse regering toe om specifieke taken toe te wijzen aan het agentschap, naargelang de noodwendigheden in het snel evoluerende domein van hulp- en dienstverlening aan personen met een handicap, en de wijze waarop dit georganiseerd wordt.

Artikel 8

Bij de toelichting bij artikel 6, met betrekking tot de taken van het agentschap, werd reeds gesteld dat de manier waarop de taken worden omschreven ruimte genoeg moet geven om met de regelgeving snel in te kunnen spelen op de snelle evoluties in het beleidsveld van het agentschap.

Ook het streven in de deregulering bij het aansturen van voorzieningen noodzaakt dat flexibel en soepel regelgeving kan aangepast worden. De ondersteuning, al dan niet verstrekt via voorzieningen, dient immers zo nauw mogelijk aan te sluiten bij de gestelde integratieproblemen en hun evolutie, om aan het principe van “zorg op maat” te kunnen beantwoorden.

Dit artikel gaat echter over het regelen van bestuurshandelingen (1° tot 5°) van het agentschap ten aanzien van de aangestuurden (individuen en voorzieningen) met betrekking tot de criteria, de modaliteiten, de gevallen, de bedragen, de organisatie, de erkenningsnormen en de subsidievoorwaarden, dit leidt tot bestuurshandelingen met veel impact op de aangestuurden o.a. inzake financiële zekerheid van subsidiëring en tussenkomsten. Deze bestuurshandelingen kunnen niet alleen maar voorwerp zijn van een beheersovereenkomst, want als deze regelingen inzake bestuurshandelingen alleen maar opgenomen worden in de beheersovereenkomst hebben deze geen wetsgrond en is er geen rechtszekerheid voor de aangestuurden, Beheersovereenkomsten geven geen wetsgrond en bieden geen continuïteit gezien ze kunnen wijzigen van jaar tot jaar : dit maakt de verhaalmogelijkheden tegen de bestuurshandelingen van het agentschap problematisch. De beheersovereenkomst geeft immers alleen afdwingbaarheid tussen leidend ambtenaar en minister en geeft geen afdwingbaarheid naar aangestuurden toe. Het voorwerp van deze bestuurshandelingen (normen en voorwaarden van subsidies en tegemoetkomingen) zijn in die mate cruciaal dat ze als basisprincipes opgenomen dienen te worden in het decreet met de vermelding dat ze specifieker zullen geregeld worden door de Vlaamse regering.

Artikel 9

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 10

Het agentschap handelt de klachten af m.b.t. het functioneren van de eigen dienstverlening volgens de bepalingen van het klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen. Daarnaast is het agentschap ook verantwoordelijk voor de afhandeling van de klachten die worden geformuleerd ten aanzien van

de door het agentschap aangestuurde voorzieningen.

Deze afhandeling geldt onverminderd de opdracht van het verzelfstandigd agentschap bevoegd voor de inspectie van de voorzieningen.

Artikel 11

Voor een doelgroepagentschap is het van belang dat het zijn beleidsuitvoerende taken kan uitvoeren in samenhang met andere agentschappen binnen het beleidsdomein, met andere beleidsdomeinen en bestuurslagen omdat daar ook maatregelen kunnen getroffen worden om de maatschappelijke integratie van personen met een handicap te faciliteren.

Het agentschap is tevens een belangrijke actor voor zijn doelgroep in de integrale jeugdzorg.

Afstemming, informatie- en gegevensuitwisseling tussen deze actoren is daarvoor permanent nodig.

Binnen het kader van haar operationele autonomie moet het agentschap permanent werken aan optimalisering en vernieuwing van haar dienstverlening. Vanuit de taakverdeling tussen departement en agentschap is deze laatste het meest aangewezen om de nodige basisinformatie rond feitelijke werking, nieuwe behoeften met betrekking tot de doelgroep en met betrekking tot de nood aan ondersteuning en de organisatie ervan, toe te leveren aan het departement. In samenwerking met het departement kunnen dan verdere nieuwe stappen in de beleidsontwikkeling worden gezet.

De Vlaamse regering wordt gemachtigd om, onder bepaalde voorwaarden, te bepalen welke gegevens uit registraties opgenomen worden in bestanden, na overleg met de betrokken sectoren. Ook kan de Vlaamse regering nadere bepalingen stellen aan de vorm waarin gegevens opgenomen worden in bestanden, weliswaar rekening houdend met eventuele nationale standaarden en afspraken. De Vlaamse regering dient bij dit alles rekening te houden met het algemeen geldende principe dat de persoonsgegevens die worden verwerkt, toereikend, ter zake dienend en niet overmatig moeten zijn.

Artikel 12

Zeker voor een agentschap dat ook gericht is op maatschappelijke integratie en participatie en het stimuleren van een inclusief beleid is de samenwerking met andere betrokken actoren evident.

Artikelen 13 tot en met 15 gaat over het regelen van bestuurshandelingen van het agentschap ten aanzien van de aangestuurden (individuen en voorzieningen) met betrekking tot financiële tegemoetkomingen, dit leidt tot bestuurshandelingen met veel impact op de aangestuurden o.a. inzake financiële zekerheid van subsidiëring, tussenkomsten en terugvorderingen. Deze bestuurshandelingen kunnen niet alleen maar voorwerp zijn van een beheersovereenkomst, want als deze regelingen inzake bestuurshandelingen alleen maar opgenomen worden in de beheersovereenkomst hebben deze geen wetsgrond en is er geen rechtszekerheid voor de aangestuurden,. Beheersovereenkomsten geven geen wetsgrond en bieden geen continuïteit gezien ze kunnen wijzigen van jaar tot jaar : dit maakt de verhaalmogelijkheden tegen de bestuurshandelingen van het agentschap problematisch. De beheersovereenkomst geeft immers alleen afdwingbaarheid tussen leidend ambtenaar en minister en geeft geen afdwingbaarheid naar aangestuurden toe. Het voorwerp van deze bestuurshandelingen (normen en voorwaarden van subsidies en tegemoetkomingen) zijn in die mate cruciaal dat ze als basisprincipes opgenomen dienen te worden in het decreet met de vermelding dat ze specifieker zullen geregeld worden door de Vlaamse Regering.

Artikel 13

Hier wordt weergegeven dat de Vlaamse regering de wijze zal regelen waarop de aanvraag tot ondersteuning door personen met een handicap ingediend en afgehandeld wordt met inbegrip van de beroepsmogelijkheden, en de wijze van indicatiestelling waarbij bepaald wordt of de persoon tot de doelgroep van het agentschap behoort en wat de ernst en de graad is van zijn behoefte aan ondersteuning. Het bevat tevens een cumulatieregel om te vermijden dat voor eenzelfde persoon ten laste van meerdere gemeenschappen aanspraak zou gemaakt worden op ondersteuning.

De aanvraag tot ondersteuning door personen die hun woonplaats niet in het Nederlands taalgebied hebben, wordt hier voorzien als een modaliteit voor het functioneren van en de controle op de

verlening van ondersteuning, door voorzieningen behorend tot de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 14

Dit artikel beoogt het agentschap niet de kosten te laten dragen die normaliter ten laste vallen van andere wetgevingen. Ook dienen dubbel gebruik en overlappingen vermeden.

Desgevallend kan het agentschap wel een aanvullende rol spelen.

Artikel 15

Paragraaf 1 regelt de verjaringstermijn voor de uitbetaling van subsidies aan erkende voorzieningen. De bedoeling van deze korte verjaringstermijn t.o.v. de termijnen die gelden in het gemeen recht is tweeërlei : (1) een vlotte afhandeling en afwerking van de dossiers te waarborgen, zowel voor de gewone subsidies als voor de eventuele verhogingen of afrekeningen, (2) rekening te houden met het feit dat deze subsidies in ruime hoofdzaak bestemd zijn om de lonen van het personeel van de voorzieningen te dekken. Daar de voorzieningen bij de uitbetaling van wedden en salarissen rekening dienen te houden met de bepalingen van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers, dienen diezelfde werkgevers (de voorzieningen) ook op korte termijn uitsluitsel te hebben over hun definitieve situatie op het vlak van subsidiëring, en is een korte verjaringstermijn hier gewettigd.

Paragraaf 2 van datzelfde artikel voorziet basisregels op het vlak van de procedure inzake terugvordering van ten onrechte uitgekeerde tussenkomsten, zowel aan voorzieningen als aan derden en aan personen met een handicap, met ook hier een korte verjaringstermijn die naast de bij § 1 aangehaalde motieven, stoelt op het gezond verstand : het is geen integratiebevorderende situatie als de beneficiarissen van door het agentschap uitgekeerde tussenkomsten al te lang moeten wachten om zekerheid te hebben omtrent het al dan niet terecht uitkeren van bedoelde tussenkomsten.

Teneinde te voorkomen dat de beneficiarissen het slachtoffer van administratieve verwikkelingen zouden worden, wordt in § 3 de mogelijkheid tot stuiting van de verjaring voorzien.

Artikel 16

De zorg voor personen die na 65 jaar een handicap oplopen is in principe toegewezen aan het bejaardenbeleid.

Artikel 17

Om gerechtigde te zijn op ondersteuning door het agentschap worden algemene voorwaarden inzake nationaliteit en verblijf vooropgesteld. Voor kinderen moeten de voorafgaande verblijfsvoorwaarden in hoofde van de ouders vervuld zijn

De Vlaamse regering kan oordelen over de wenselijkheid om personen die niet beantwoorden aan de nationaliteits- en verblijfsvoorwaarden toch te laten genieten van de bepalingen van dit decreet. Hierbij wordt gedacht aan vluchtelingen, asielzoekers, gastarbeiders, niet-begeleide minderjarigen.

Artikel 18

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 19

Dit artikel bepaalt dat het agentschap verplicht is om aan het agentschap inspectie alle nodige gegevens die het agentschap, bevoegd voor de inspectie, nodig acht voor de uitvoering van haar opdracht. Het beschikken over informatie rond beleidsontwikkelingen, klachten over de dienstverlening van de eigen of aangestuurde voorzieningen, dossiergegevens en dgl. is dusdanig belangrijk voor het agentschap belast met inspectie, dat het principe best decretaal wordt vastgelegd. Overigens zal het uiteraard om wederzijdse communicatieoverdracht gaan, want het agentschap Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap zal op haar beurt voor een deelaspect van haar opdracht afhankelijk zijn van een vlotte en volledige informatiestroom vanuit het agentschap belast met inspectie.

Gezien de nood van de inspectie aan autonomie onder meer inzake informatiegaring mag dit niet afhankelijk worden gesteld van de medewerkingsbereid van individuele entiteiten. Het komen tot samenwerkingsovereenkomsten mag daarom niet uitsluitend afhankelijk worden gesteld van het onderhandelingstalent van individuele hoofden van

agentschappen. De opname van het principe in het decreet is daarom aangewezen.

Bovendien is het ook aangewezen om de Vlaamse regering de mogelijkheid te geven nadere regels te laten bepalen met betrekking tot tot deze samenwerkingsovereenkomsten, immers dergelijke bepalingen kunnen noodzakelijk zijn voor alle agentschappen en dienen dus generiek te zijn.

Artikel 20

Dit artikel heeft de bedoeling zichtbaarheid te geven aan de doelgroep van personen met een handicap, erkend volgens de criteria zoals bepaald voor het agentschap, en welke de ondersteuningsmaatregelen zijn die daarvoor worden getroffen door de VDAB.

Artikel 21

Het kaderdecreet Beter Bestuurlijk Beleid bepaalt dat optioneel bij een IVA met rechtspersoonlijkheid een raadgevend comité kan worden opgericht.

Bij het agentschap wordt een raadgevend comité opgericht omdat het opereert in een maatschappelijke gevoelige omgeving, met name de organisatie van de ondersteuning aan personen met een handicap, waardoor de betrokkenheid bij de beleidsuitvoering van de belanghebbende partijen van groot belang is zowel op vlak van voorzieningen als op vlak van gebruikers.

Het raadgevend comité kan bijdragen tot de kwaliteit van de beleidsuitvoering door toe te zien op de objectiviteit, de evenwichtigheid, de uitvoerbaarheid, het belang van de gebruikers bij de uitvoeringsgerichte activiteiten. Zo kan de leidend ambtenaar van het agentschap bijvoorbeeld raad vragen over :

– de beheersovereenkomst, alsmede het jaarlijks rapport en het eindrapport betreffende de uitvoering ervan ; en de jaardoelstellingen inzake de beleidsuitvoerende opdrachten van het agentschap ;

– de voorwaarden en criteria inzake het stelsel van vergunning, erkenning, subsidiëring en programmatie en het straffen van voorzieningen ;

– de structurele aanpak van klachten van de gebruikers betreffende voorzieningen ;

– de toewijzing van specifieke opdrachten aan het agentschap met betrekking tot beleidsuitvoering ;

– de informatie- en communicatieaanpak naar klanten en gebruikers ;

– de kwaliteitsbevordering van de beleidsuitvoerende taken van het agentschap ;

– de inbreng van het agentschap inzake beleidsondersteuning.

Artikel 22

Voor een effectieve invoering van de uitvoeringsgerichte maatregelen van het agentschap en voor de efficiëntie van de uitvoeringsgerichte activiteiten is het nodig dat de betrokken partners in de uitvoering bij het agentschap betrokken worden : dit zijn de gebruikers en de uitvoerders (werkgevers en werknemers) van de hulp- en dienstverlening. De vertegenwoordigers van deze groepen worden in gelijk aantal aangesteld, zodat ze evenredig vertegenwoordigd zijn in het comité.

Daarnaast kunnen er in functie van de noodwendigheden van de werking van het agentschap bijkomend leden worden aangeduid door de Vlaamse regering, alsook onafhankelijke experten in functie van een objectieve deskundige inbreng op het domein van het beleidsveld van het agentschap.

Om belangenvermenging en rolverwarring te voorkomen kunnen personeelsleden van het agentschap geen lid zijn van het raadgevend comité.

De periode van benoeming wordt naar analogie met de strategische adviesraad bepaald op vier jaar, deze periode is ook voldoende kort om een evaluatie toe te laten binnen de duur van het mandaat van het hoofd van het agentschap. Het is de regering die benoemt.

De concrete werkingsmodaliteiten van het comité worden bepaald door de leden en opgenomen in het huishoudelijk reglement, goed te keuren door Vlaamse regering.

Artikel 23

Somt de financiële middelen op die ter beschikking van het agentschap worden gesteld. De voornaamste bron van financiering van het agentschap zal de

dotatie zijn vanuit de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 24

Dit artikel behoeft geen commentaar

Artikel 25

Artikel 12 van het comptabiliteitsdecreet voorziet de mogelijkheid om decretaal vast te leggen dat een IVA-met-rechtspersoonlijkheid gemachtigd wordt een reservefonds op te richten. Het reservefonds creëert de mogelijkheid om een deel van de toegewezen uitgavenkredieten niet in het begrotingsjaar zelf aan te wenden, maar te reserveren voor een welbepaalde toekomstige aanwending. Voor het agentschap Personen met een Handicap wordt gekozen om reeds in het oprichtingsdecreet deze machtiging in te schrijven.

Met betrekking tot de aanwendingsmogelijkheden worden twee grote categorieën voorzien :

1° uitgaven die verband houden met de taken van het agentschap zoals die in het oprichtingsdecreet of op een later tijdstip door de Vlaamse regering worden vastgelegd. Het aanleggen van een reserve kan hier bijvoorbeeld opportuun zijn om een te verwachten toekomstige uitgave gerelateerd aan een beleidsoptie reeds deels te financieren met niet aangewende kredieten ;

2° het verwerven en beheren van patrimonium dat wordt aangewend voor de realisatie van de taken van het agentschap. Enerzijds zijn patrimoniumuitgaven veelal uitgaven die een jaarlijkse begroting zwaar belasten ; anderzijds zijn dergelijke uitgaven ook vaak verschillende jaren op voorhand in te schatten. Voor dergelijke uitgaven is het aanleggen van een reservefonds om de lasten ervan over meerdere begrotingsjaren te spreiden een techniek van goed financieel beheer. Het is daarom belangrijk dat het agentschap hiertoe gemachtigd wordt.

Een spijziging van het reservefonds moet worden ingeschreven in de jaarlijkse begroting van het agentschap en is slechts mogelijk mits machtiging daarvan door het Vlaams Parlement.

Er wordt bepaald dat enkel het niet-aangewende deel, van de in de begroting aan het agentschap toegekende uitgavenkredieten, in aanmerking kan komen om het reservefonds te spijzigen ; het agentschap kan hiervoor dus bijvoorbeeld géén lening aangaan.

Als voorwaarde voor de spijziging wordt tenslotte vastgelegd dat een toekomstige aanwending binnen het kader van de bepaling van § 2 concreet moet worden gemotiveerd. Zo zal bijvoorbeeld de toekomstige patrimoniumuitgave waartoe een reserve wordt aangelegd, moeten worden benoemd.

Artikel 26

Dit artikel gaat over strafbepalingen die verder geen commentaar behoeven

Artikel 27

Dit artikel machtigt de regering en geeft haar tevens opdracht om bestaande decreten en wetten betreffende het agentschap in overeenstemming te brengen met het voorliggende decreet en het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid. Deze machtiging geldt tot 9 maanden na de inwerkingtreding van het decreet. De besluiten van de Vlaamse regering dienen binnen de 9 maanden na de datum van hun inwerkingtreding worden bekrachtigd bij decreet. Weliswaar worden in artikel 25 en 26 reeds bepalingen opgeheven en gewijzigd, maar deze delegatie maakt het mogelijk om bij besluit de nodige aanpassingen aan decreten of wetten door te voeren, die over het hoofd worden gezien bij de redactie van het oprichtingsbesluit. Anderzijds wordt de regering ook gemachtigd en krijgt ze de opdracht om de bepalingen betreffende het agentschap die deel kunnen uitmaken van verschillende regelgevingen te coördineren. Deze coördinatie dient bekrachtigd door het Vlaams Parlement.

Artikel 28

Hierdoor worden in hoofde van de Vlaamse gemeenschap de wet van 16 april 1963 inzake het Rijksfonds voor Sociale Reclassering van de Minder-validen, het volmachtsbesluit nr. 81 van 10 november 1967 tot instelling van het Fonds voor Medische, Sociale en Pedagogische Zorg voor Gehandicapten, en het decreet van 27 juni 1990 houdende oprichting van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie, opgeheven.

De wet van 16 april 1963 wordt niet volledig opgeheven, artikel 21 wordt niet opgeheven omdat het de enige wettelijke rechtsgrond vormt voor de quota-regeling (verplichte tewerkstelling) in bepaalde (vooral gedecentraliseerde) overheidsdiensten zoals provincies, gemeenten en OCMW's.

Het decreet van 27 juni 1990, houdende oprichting van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een handicap wordt opgeheven.

Artikel 29

Dit artikel regelt de toepassing van Boek I van het Strafwetboek op de in het decreet bepaalde misdrijven, het voorziet strafbepalingen ingeval van overtreding van de bepalingen inzake beheer van goederen en inzake voorafgaande vergunning.

Ook zijn strafbepalingen voorzien voor hen, die voor het verlenen van ondersteuning door een voorziening waarborgsommen eisen, waarvan het bedrag een som overschrijden vastgesteld door de Vlaamse regering.

Het is aangewezen de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank, die reeds gold ten overstaan van beslissingen genomen door het Vlaams Fonds met toepassing van het decreet van 27 juni 1990, ook te laten gelden ten overstaan van beslissingen genomen door het agentschap in uitvoering van voorliggend decreet. In deze is de theorie van impliciete bevoegdheden van toepassing.

Momenteel geldt een recht van beroep tegen beslissingen van het Vlaams Fonds bij de arbeidsrechtbanken, naast andere verhaalmiddelen zoals de heroverweging. De termijn om dergelijk beroep in te dienen is één maand, zoals voorzien artikel 26 van de wet van 16 april 1963 betreffende de sociale reclassering van de mindervaliden. Daar deze wet wordt opgeheven, dient deze bepaling decretaal hernomen te worden.

Deze beroepstermijn regelen door een besluit van de Vlaamse regering, zoals mogelijk zou zijn door de coördinatieregeling voorzien in hoofdstuk IX, kan niet want een beroepstermijn moet geregeld worden bij wet, in dit geval bij (oprichtings)decreet.

Naar analogie met regelingen in de sociale zekerheid wordt deze beroepstermijn bepaald op drie maanden.

Artikel 30

In deze overgangsbepaling wordt voorzien in 2 functies van algemeen directeur, in afwijking van artikel 6, § 3 van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003. De Vlaamse regering dient in toepassing van artikel 39, § 3 de mogelijkheid te hebben deze functies toe te wijzen aan de huidige titularissen van rang A2L binnen het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van personen met een handicap. Deze functies zijn uitdovend en worden afgeschaft vanaf het moment dat de huidige titularissen aangesteld worden in een andere functie of het agentschap of zijn rechtsvoorganger verlaten.

Artikel 31

Dit artikel bepaalt de datum van inwerkingtreding van het decreet.

Hierbij dient in het bijzonder gewaakt te worden over dat artikel 17 van dit decreet niet in werking mag gesteld worden vooraleer dat een uitvoeringsbesluit van dit artikel genomen is dat de categorieën gerechtigden, bepaald in artikel 7 § 3, van het decreet van 27 juni 1990 overneemt.

Dit besluit van de Vlaamse regering oordeelt over de wenselijkheid om personen die niet-beantwoorden aan de nationaliteits- en verblijfsvoorwaarden toch te laten genieten van de bepalingen van dit decreet. Hierbij wordt gedacht aan vluchtelingen, asielzoekers, gastarbeiders, niet-begeleide minderjarigen. Momenteel zijn groepen van personen, die kunnen afwijken van de algemene regels inzake verblijfsduur op het grondgebied, opgenomen in zowel het oprichtingsdecreet van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap als in een uitvoeringsbesluit. Het is de bedoe-

ling om de bepalingen uit het decreet en uit het bestaande uitvoeringsbesluit te harmoniseren in één besluit van de Vlaamse regering. Om de continuïteit van de dienstverlening aan deze groepen van personen, die opgenomen zijn in het decreet van 27 juni 1990 dat wordt opgeheven, te kunnen garanderen mag echter geen hiaat ontstaan tussen de opheffing van dit decreet van 27 juni 1990 en het van kracht worden van het besluit van de Vlaamse regering dat zal uitvoering geven aan het artikel 17 § 2 van het oprichtingsdecreet van het agentschap.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,

Adelheid BYTTEBIER

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

DE VLAAMSE REGERING

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

1° het kaderdecreet : het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003 ;

2° handicap : elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten en persoonlijke en externe factoren ;

3° ondersteuning : elke materiële of immateriële hulp en elke vorm van hulp- en dienstverlening die in het kader van dit decreet met het oog op hun maatschappelijke integratie aan personen met een handicap wordt verstrekt ;

4° voorziening : elke organisatievorm die de ondersteuning organiseert en/of verleent ;

5° indicatiestelling : de multidisciplinaire evaluatie aan de hand waarvan wordt bepaald wie beschouwd kan worden als een persoon met een handicap en wat de aard en de graad van ondersteuning is die vereist is om de maatschappelijke integratie mogelijk te maken ;

6° toewijzing : de beslissing van het agentschap die bepaalt welke ondersteuning het ten laste zal nemen.

HOOFDSTUK II

Oprichting

Artikel 3

Er wordt een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid opgericht als bedoeld in artikel 10 van het kaderdecreet.

Dat agentschap draagt als naam Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, hierna het agentschap te noemen.

De Vlaamse regering bepaalt tot welk homogeen beleidsdomein het agentschap behoort.

De Vlaamse regering bepaalt de vestigingsplaats van het agentschap.

De bepalingen van het kaderdecreet zijn van toepassing op het agentschap.

HOOFDSTUK III

Missie en taken

Artikel 4

§ 1. Het agentschap heeft als missie de maatschappelijke integratie en de participatie aan de samenleving van personen met een handicap te bevorderen, door ondersteuning te verlenen waardoor ze hun autonomie en kwaliteit van leven kunnen optimaliseren.

Het neemt bij de uitoefening van zijn taak het zelfbeschikkingsrecht, de keuzevrijheid, de mogelijkheden en de ervaringsdeskundigheid van de persoon met een handicap en zijn leefomgeving als uitgangspunt.

Het agentschap stimuleert de maatschappelijke integratie en participatie van personen met een handicap, en werkt mee aan de uitvoering van een inclusief beleid voor de doelgroep.

§ 2. Het agentschap en de voorzieningen die het aanstuurt, eerbiedigen de ideologische, filosofische en godsdienstige overtuiging van de personen waartoe ze zich richten.

Artikel 5

De kerntaken van het agentschap omvatten :

1° organisatie van de ondersteuning, van personen met een handicap en van de leefomgeving waarin zij verblijven ;

2° het specificeren van de criteria met het oog op de afbakening van de doelgroep van personen met een handicap, het organiseren van de indicatiestelling en de toewijzing.

Artikel 6

De taken, genoemd in artikel 5, omvatten in elk geval :

1° het programmeren op operationeel niveau, vergunnen, erkennen, subsidiëren, straffen van voorzieningen die belast zijn met de ondersteuning van personen met een handicap ;

2° het organiseren van de rechtstreekse individugerichte personele, materiële en financiële ondersteuning aan personen met een handicap, en het financieren van deze vormen van ondersteuning ;

3° het bevorderen van de kwaliteit van de ondersteuning aan personen met een handicap ;

4° het stimuleren van initiatieven ter bevordering van de maatschappelijke integratie van personen met een handicap ;

5° het informeren en sensibiliseren met betrekking alles wat verband houdt met handicaps en de maatschappelijke integratie van personen met een handicap ;

6° de operationalisering van de voor de afbakening van de doelgroep van personen met een handicap ;

7° de organisatie en de afhandeling van de aanvragen tot ondersteuning.

Artikel 7

Binnen het kader van de missie en de taken van het agentschap kan de Vlaamse regering specifieke taken aan het agentschap toewijzen.

Artikel 8

De Vlaamse regering kan binnen het kader van de aan het agentschap toegewezen middelen en binnen het kader van de taken van het agentschap, vermeld in artikel 5, 6 en 7, nadere regels vaststellen betreffende de criteria, de voorwaarden, de gevallen, de bedragen, de organisatie, de erkenningsnormen en de subsidievoorwaarden inzake :

1° de aanvraag tot ondersteuning, de indicatiestelling en de toewijzing ;

2° het vergunnen, erkennen, subsidiëren, straffen van voorzieningen ;

3° het verlenen van tegemoetkomingen aan personen met een handicap of welbepaalde derden, met inbegrip van de persoonsgebonden budgetten ;

4° het subsidiëren van projecten waarvoor geen programmatie of structurele subsidiëring is uitgetrokken ;

5° het organiseren van verhaalmogelijkheden tegen de toewijzing door het agentschap.

Artikel 9

Het agentschap kan voor het realiseren van zijn missie en taken en met inachtneming van de regels, genoemd in artikel 8, alle mogelijke activiteiten van welke aard ook ontwikkelen, opzetten verwezenlijken.

Artikel 10

Onverminderd de behandeling van klachten over de eigen werking en dienstverlening zoals bepaald in het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen, moet het agentschap klachten opnemen en behandelen, die worden geuit tegen voorzieningen die door het agentschap werden erkend.

Artikel 11

Het agentschap voert zijn taken, genoemd in artikel 5, 6, 7 en 8, ten aanzien van de doelgroep uit, in samenhang met :

1° het in andere beleidsdomeinen en op andere beleidsniveaus gevoerde beleid ;

2° het door de Vlaamse Gemeenschap gevoerde welzijns- en gezondheidsbeleid.

§ 2. Het agentschap ontwikkelt terreinexpertise met betrekking tot de taken, genoemd in artikel 5, 6 en 7. Het agentschap stelt de verworven kennis en expertise ter beschikking van de beleidsondersteuning zoals bedoeld in artikel 4, § 1, van het kaderdecreet. Het agentschap zorgt ervoor dat zijn dienstverlening op basis van de nieuwste stand van kennis en expertise voortdurend wordt verbeterd.

§ 3. Het agentschap registreert en verwerkt alle nodige gegevens voor :

1° de uitvoering van de taken, genoemd in artikel 5, 6 en 7 ;

2° het verstrekken van de beleidsgerichte input, als genoemd in artikel 4, § 3, van het kaderdecreet.

§ 4. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor de registratie en verwerking van gegevens, onverminderd de toepassing van de regelgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer voor de verwerking van de persoonsgegevens.

Artikel 12

Voor de verwezenlijking van zijn missie en taken werkt het agentschap samen en sluit het samenwerkingsakkoorden met instanties, instellingen, diensten en verenigingen die op zijn taakgebied werkzaam zijn.

Artikel 13

§ 1. Personen met een handicap of hun wettelijke vertegenwoordiger die voldoen aan de voorwaarden van artikel 16 en 17, kunnen bij het agentschap een aanvraag tot ondersteuning indienen.

Zij moeten hun woonplaats hebben in het Nederlandse taalgebied of zich voor de verstrekking van de ondersteuning in Brussel-Hoofdstad wenden tot een voorziening die op basis van haar organisatie moet worden beschouwd als uitsluitend behorend tot de Vlaamse Gemeenschap.

Aanvragen voor ondersteuning die geheel of gedeeltelijk verstrekt wordt ten laste van het Waalse Gewest, de Franse Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Duitstalige Gemeenschap of het federale niveau, zijn niet ontvankelijk.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt op welke wijze de aanvraag wordt ingediend en behandeld, met inbegrip van de verhaalmiddelen.

Binnen de in artikel 5, 6 en 7 vastgestelde taken van het agentschap kan de Vlaamse regering nadere regels, voorwaarden en criteria bepalen voor het afbakenen van de doelgroep, en nadere regels uitwerken voor de organisatie, de voorwaarden en criteria van de indicatiestelling.

Artikel 14

§ 1. Een persoon met een handicap krijgt geen tegemoetkoming van het agentschap als hij krachtens andere wetten, decreten met uitzondering van het decreet houdende de organisatie van de zorgverzekering, ordonnanties of reglementaire bepalingen, of krachtens gemeen recht, voor dezelfde schade en op grond van dezelfde schade al een schadeloosstelling heeft gekregen. De persoon met een handicap moet zijn aanspraak op deze schadeloosstelling doen gelden.

§ 2. Als deze schadeloosstelling minder bedraagt dan de tegemoetkoming van het agentschap, dan past het agentschap het verschil bij.

§ 3. In afwachting van de daadwerkelijke schadeloosstelling krachtens andere wetten, decreten, ordonnanties of reglementaire bepalingen of krachtens gemeen recht, worden de tegemoetkomingen van het agentschap toegekend onder de door de Vlaamse regering vastgestelde voorwaarden .

§ 4. Het agentschap treedt, ten belope van het bedrag van de aan een persoon met een handicap uitgekeerde tegemoetkoming, in diens rechten en rechtsvorderingen tegen de derden die de schadeloosstelling, bedoeld in het derde lid, verschuldigd zijn.

§ 5. De overeenkomst tussen de persoon met een handicap en de derde die de schadeloosstelling moet betalen, is niet tegenstelbaar aan het agentschap, behalve als het agentschap met de tegenstelbaarheid akkoord gaat. Daarbij speelt het geen enkele rol of de overeenkomst dateert van voor of na de tussenkomst van het agentschap. Evenmin heeft het feit dat de persoon met een handicap of de derde bij de overeenkomst te goeder trouw handelde, invloed op de geldigheid van de overeenkomst ten aanzien van het agentschap.

Artikel 15

§ 1. De rechtsvordering van een erkende voorziening tot betaling van een werkingssubsidie, of een verhoging daarvan of van een investeringssubsidie, verjaart drie jaar na het einde van het werkingsjaar waarvoor de werkingssubsidie werd berekend of waarin de investeringssubsidie werd vastgelegd.

§ 2. De rechtsvordering tot terugbetaling van ten onrechte uitgekeerde tegemoetkomingen verjaart twee jaar na het einde van de maand waarin de tegemoetkoming werd betaald, ongeacht of ze rechtstreeks aan de persoon met een handicap dan wel via een derde of via een voorziening werd uitgekeerd. Voor tegemoetkomingen verleend of gehandhaafd op basis van bedrieglijke, onjuiste of onvolledige gegevens bedraagt die termijn vijf jaar.

Het agentschap kan in de gevallen en onder de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse regering, afzien van de terugvordering van ten onrechte betaalde sommen.

§ 3. Behalve om de redenen, vastgesteld in het Burgerlijk Wetboek, wordt de verjaring gestuit door een aangetekende brief of door een schulderkenning van de schuldenaar.

§ 4. Als de rechtsvordering is ontstaan vóór de inwerkingtreding van dit decreet, gaan de nieuwe verjaringstermijnen, vastgesteld in het decreet, in vanaf de inwerkingtreding.van het decreet. De totale duur van de verjaringstermijn mag evenwel de nieuwe verjaringstermijn niet overschrijden.

HOOFDSTUK IV

Gerechtigden

Artikel 16

Dit decreet is van toepassing op de personen met een handicap die op het ogenblik van hun aanvraag tot indicatiestelling, de volle leeftijd van vijfenzestig jaar nog niet hebben bereikt en op de voorzieningen die ondersteuning verlenen aan personen met een handicap.

Artikel 17

§ 1. Een persoon met een handicap die aanspraak maakt op de toepassing van dit decreet, moet werkelijk in België verblijven. Hij moet bovendien het bewijs voorleggen van een ononderbroken verblijf van vijf jaar dan wel een niet aaneengesloten verblijf van tien jaar in België. Bij niet-ontvoogde minderjarigen, verlengd minderjarigen en onbekwaam verklaarden moet hun wettelijke vertegenwoordiger aan de bovengenoemde voorwaarden voldoen.

§ 2. De Vlaamse regering kan de toepassing van de bepalingen van dit decreet uitbreiden tot andere personen met een handicap dan die welke werden genoemd in het eerste lid, onder de voorwaarden die ze zelf vaststelt.

HOOFDSTUK V

Bestuur en werking

Artikel 18

De Vlaamse regering regelt de werking van het agentschap.

Artikel 19

Het agentschap stelt alle gegevens ter beschikking, waar de entiteit om verzoekt die door de regering is belast met inspectie. Tussen het agentschap en deze entiteit wordt een samenwerkingsovereenkomst gesloten. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor deze samenwerkingsovereenkomst.

Artikel 20

§ 1. Tussen de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) en het agentschap wordt een samenwerkingsovereenkomst gesloten met als voorwerp de monitoring van de ondersteuningsmaatregelen van de VDAB voor de door het agentschap erkende personen met een handicap.

§ 2. Opdat deze samenwerkingsovereenkomst uitvoerbaar zou worden, is een voorafgaandelijke goedkeuring vereist van de Vlaamse regering.

HOOFDSTUK VI

Raadgevend comité

Artikel 21

Bij het agentschap wordt een raadgevend comité opgericht, dat advies verstrekt op verzoek van het hoofd van het agentschap. Het raadgevend comité verstrekt tevens op eigen initiatief advies over alle aangelegenheden die van belang zijn voor de taken van het agentschap.

Artikel 22

§ 1. Het raadgevend comité is samengesteld uit een gelijke vertegenwoordiging van de volgende maatschappelijke geledingen van het beleidsveld :

– de gebruikers van de door het agentschap georganiseerde ondersteuning, ondermeer verleend door voorzieningen ;

– de voorzieningen die op de vermelde taakgebieden werkzaam zijn ;

– de werknemers van de voorzieningen.

§ 2. In het raadgevend comité kunnen ook andere, door de Vlaamse regering aan te wijzen personen, zitting hebben, alsook onafhankelijke deskundigen op het werkterrein van het agentschap.

§ 3. De Vlaamse regering stelt de nadere regels voor de samenstelling van het raadgevend comité vast, en kan voor de leden ervan een vergoeding bepalen. De leden worden door de Vlaamse regering voor een periode van vier jaar benoemd.

§ 4. Het raadgevend comité stelt een huishoudelijk reglement op en legt het ter goedkeuring voor aan de Vlaamse regering. Het reglement stelt de praktische werking vast, de deontologie, de informatie- en rapporteringsopdracht van het comité, en de aard van de dossiers en rapporten die aan het raadgevend comité voorgelegd moeten worden.

HOOFDSTUK VII

Financiële middelen

Artikel 23

§ 1. Het verzelfstandigd agentschap kan beschikken over de volgende ontvangsten :

1° dotaties ;

2° schenkingen en legaten in speciën ;

3° inkomsten uit eigen participaties en uit door het agentschap verstrekte leningen aan derden ;

4° inkomsten uit de verkoop van eigen participaties ;

5° ontvangsten die voortvloeien uit daden van beheer of beschikking van eigen domeingoederen ;

6° de subsidies waarvoor het agentschap in aanmerking komt ;

7° de inkomsten uit sponsoring ;

8° de terugvordering van ten onrechte verrichte betalingen ;

9° de bijdragen van personen aan wie ondersteuning wordt georganiseerd of van onderhoudsplichtige personen ;

10° vergoedingen voor andere prestaties aan derden, volgens de voorwaarden van de beheersovereenkomst ;

11° leningen.

Tenzij in een decreet anders is bepaald, worden de ontvangsten, bedoeld in het eerste lid, beschouwd als ontvangsten die bestemd zijn voor de gezamenlijke uitgaven, zoals bedoeld in artikel 9, § 3, van het Comptabiliteitsdecreet.

Artikel 24

Het agentschap kan schenkingen of legaten aanvaarden. Het hoofd van het agentschap beoordeelt vooraf de opportuniteit en de risico's verbonden aan de aanvaarding ervan.

Artikel 25

§ 1. Overeenkomstig artikel 12 van het Comptabiliteitsdecreet wordt het agentschap gemachtigd om een reservefonds aan te leggen op het niveau van de structurele afdeling binnen de begroting van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, overeenkomend met de begroting van het agentschap.

§ 2. Het agentschap mag de middelen in het reservefonds voor de volgende taken aanwenden :

1° voor de taken, genoemd in artikel 5 en 6 en voor de taken die de Vlaamse regering met toepassing van artikel 7 aan het agentschap opdraagt ;

2° voor het verwerven en beheren van patrimonium dat wordt aangewend voor de verwezenlijking van de taken, genoemd in artikel 5 en 6 en van de taken die de Vlaamse regering met toepassing van artikel 7 aan het agentschap opdraagt.

§ 3. Het spijzen van het reservefonds is afhankelijk van een machtiging door het Vlaams Parlement in de jaarlijkse begroting. Die machtiging kan enkel betrekking hebben op dat deel van de uitgavenkredieten dat in de begroting aan het agentschap wordt toegekend en dat in het begrotingsjaar zelf niet wordt aangewend. Als voorwaarde geldt dat het agentschap, binnen de bepalingen van het tweede lid, moet kunnen motiveren hoe het de middelen uit het reservefonds in de toekomst concreet zal aanwenden.

HOOFDSTUK VIII

Strafbepalingen

Artikel 26

Onverminderd de toepassing van de straffen, opgenomen in het Strafwetboek, kan een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en een geldboete van 26 euro tot 500 euro of een van die straffen worden opgelegd aan elke persoon :

1° die werkzaam is in of verbonden is aan een voorziening en die het beheer van het geld of de goederen waarneemt van een persoon met een handicap die een beroep doet op de voorziening, met uitzondering van de gevallen die de Vlaamse regering vaststelt ;

2° die als voorwaarde voor de opvang of het verblijf in, of de begeleiding door een voorziening, de persoon met een handicap een waarborgsom of een andere financiële verplichting oplegt, met uitzondering van de gevallen die de Vlaamse regering vaststelt ;

3° die zonder vergunning van het agentschap een voorziening bouwt, opricht, in gebruik neemt of exploiteert die door het agentschap gesubsidieerd kan worden, of de opnamecapaciteit van een voorziening verandert.

HOOFDSTUK IX

Coördinatie

Artikel 27

§ 1. De Vlaamse regering wordt ermee belast de bestaande wets- en decreetsbepalingen betreffende de organisatie, de werking, de missie, de taken en bevoegdheden, en de financiering van het agentschap te wijzigen, aan te vullen, te vervangen of op te heffen, om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit decreet en van het kaderdecreet.

De besluiten die hiertoe worden vastgesteld, houden op uitwerking te hebben indien ze niet bij decreet zijn bekrachtigd binnen negen maanden na de datum van hun inwerkingtreding. De bekrachtiging werkt terug tot op deze laatste datum.

De bevoegdheid die hiertoe aan de Vlaamse regering is opgedragen, vervalt negen maanden na de inwerkingtreding van dit decreet. Na die datum kunnen de besluiten die krachtens deze paragraaf zijn vastgesteld en zijn bekrachtigd, alleen bij een decreet worden gewijzigd, aangevuld, vervangen of opgeheven.

§ 2. De Vlaamse regering wordt ermee belast de bepalingen van de wetten en decreten betreffende het agentschap, alsook de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot het tijdstip van de coördinatie, te coördineren. De Vlaamse regering kan daarvoor :

1° de te coördineren bepalingen anders organiseren, met name door ze opnieuw te ordenen en te vernummeren ;

2° de verwijzingen in de te coördineren bepalingen dienovereenkomstig vernummeren ;

3° de te coördineren bepalingen met het oog op onderlinge overeenstemming en eenheid van terminologie herschrijven zonder te raken aan de beginselen ervan ;

4° de verwijzingen naar de bepalingen, opgenomen in de coördinatie, in andere, niet in de coördinatie opgenomen bepalingen, naar de vorm aanpassen.

De coördinatie treedt pas in werking na bekrachtiging door het Vlaams Parlement.

HOOFDSTUK X

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 28

De volgende regelingen worden opgeheven :

1° de wet van 16 april 1963 betreffende de sociale reclassering van de minder-validen, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr 27 ven 27 juni 1967, de wetten van 10 oktober 1967 en 21 november 1969, het koninklijk besluit nr 14 van 23 oktober 1978, de wetten van 6 juli 1989, 22 december 1989 en 16 juli 1990, en het koninklijk besluit van 28 juni 1984, met uitzondering van artikel 21 ;

2° het koninklijk besluit nr. 81 van 10 november 1967 tot instelling van een Fonds voor Medische, Sociale en Pedagogische Zorg voor Gehandicapten, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1989, 22 december 1993 en 4 mei 1994, en bij het besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 1991 ;

3° het decreet van 27 juni 1990 houdende oprichting van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een handicap, gewijzigd bij de decreten van 25 juli 1992, 22 december 1993, 23 februari 1994, 4 mei 1994, 21 december 1994, 15 juli 1997, 7 juli 1998, 30 maart 1999, 17 juli 2000, 21 december 2001 en 8 mei 2002 , met uitzondering van artikel 7, § 3, dat van kracht blijft tot op het ogenblik dat artikel 17, § 2, van dit besluit van kracht wordt.

Artikel 29

§ 1. Artikel 582, 2° van het Gerechtelijk Wetboek, wat de Vlaamse Gemeenschap betreft aangevuld bij decreet van 12 november 1997, wordt aangevuld met de woorden "en bij decreet van [...] houdende oprichting van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap"

§ 2. De vorderingen bedoeld bij artikel 582 van het Gerechtelijk Wetboek worden op straffe van niet ontvankelijkheid, ingediend binnen de termijn van drie maanden te rekenen vanaf de datum van de ontvangst van de bestreden beslissing.

Artikel 30

Voor de huidige titularissen van de rang A2L van de rechtsvoorganger van het agentschap wordt een functie van adjunct -genoemd algemeen directeur- voorzien, tot zij aangesteld worden in een andere functie of het agentschap of zijn rechtsvoorganger verlaten.

Artikel 31

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,

Adelheid BYTTEBIER

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

SERV Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 24 november 2003
241103 Standpunt_BBB: personen met een handicap

Standpunt van de werkgeversorganisaties: VCSPO, VEV, UNIZO en Boerenbond

BBB Welzijn en Gezondheid: Personen met een handicap

1. Inleiding 34
2. Samenvatting 34
3. Advies 34
3.1. Oprichtingsdecreet VAPH 35
3.1.1. VAPH dient een EVA te zijn 35
3.1.2. Evaluatie advies kaderdecreet 35

1. Inleiding

Op 17 november 2003 ontving de SERV de adviesvraag met betrekking tot het voorontwerp van decreet tot oprichting van het "Vlaams agentschap voor personen met een handicap". De SERV werd bij spoed om advies gevraagd

.

Deze adviesvraag maakt deel uit van het hervormingsproces Bestuurlijk Beleid. In opvolging van het kaderdecreet Bestuurlijk beleid ondergaan de Vlaamse administratie en de Vlaamse instellingen een reorganisatie, ondermeer door de oprichting van Intern Verzelfstandigde Agentschappen (IVA's) en Extern Verzelfstandigde Agentschappen (EVA's). Binnen het beleidsdomein Welzijn en Gezondheid zijn er naast dit oprichtingsdecreet eveneens voor Kind en Gezin en het Vlaams agentschap geestelijke gezondheidszorg oprichtingsdecreten.

2. Samenvatting

De belangrijkste opmerking betreft het statuut van het Vlaams agentschap voor personen met een handicap (VAPH). De directe en formele betrokkenheid evenals de nodige responsabilisering van de actoren is het best gewaarborgd in een EVA-structuur.
De werkgeversorganisaties betreuren dat de overheid kiest voor het statuut van IVA, temeer daar er onvoldoende decretale garanties worden ingeschreven voor een goede werking van het raadgevend comité. Wat de samenstelling betreft dient het decreet een representatieve en paritaire vertegenwoordiging te voorzien van de gebruikers, de voorzieningen en de interprofessionele sociale partners. Ook is de bevoegdheid van het raadgevend comité onvoldoende uitgelijnd en wordt er geen recht op informatie ingeschreven noch de verplichting om het niet volgen van een advies te motiveren.
Tenslotte bevat het oprichtingsdecreet niet enkel bepalingen die nodig zijn om het agentschap in te schuiven in het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid. De werkgeversorganisaties hebben vragen bij deze bijkomende wijzigingen waarvan de meerwaarde niet aangetoond worden in voorliggende teksten.

3. Advies

Dit advies beperkt zich tot de evaluatie van het oprichtingsdecreet in het licht van de principes die de SERV in voorgaande adviezen naar voor heeft geschoven. Het gaat meer bepaald om het advies van 15 mei 2002 over het kaderdecreet bestuurlijk beleid en de aanbeveling van 5 maart 2003 over de operationalisering kaderdecreet bestuurlijk beleid.

3.1. Oprichtingsdecreet VAPH

3.1.1 VAPH dient een EVA te zijn

Wat het onderscheid tussen IVA's en EVA's betreft heeft de raad een aanbeveling geformuleerd op 5 maart 2003 over de operationalisering van het kaderdecreet bestuurlijk beleid. Deze aanbeveling betrof de toegevoegde waarde van betrokkenheid van het middenveld bij de beleidsuitvoering van een aantal instellingen. Voor een aantal instellingen, waaronder het VAPH, kan de volwaardige betrokkenheid het best gerealiseerd worden via de raad van bestuur van een EVA. De redenering die in die aanbeveling naar voor gebracht werd blijft nog altijd van kracht. Enkel een EVA biedt voldoende garanties dat er een continue terugkoppeling is tussen beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering voor deze instelling waar het middenveld een belangrijke rol in speelt. Een loutere adviesfunctie binnen het raadgevend comité is bovendien veel vrijblijvender en responsabiliseert de betrokken actoren veel minder.

Eén van de criteria voor de oprichting van een EVA is, volgens het kaderdecreet bestuurlijk beleid, het partnerschap bij de uitvoering van het beleid. De directe en formele betrokkenheid van het middenveld bij de concrete uitvoering van het beleid leidt onvermijdelijk tot een grote toegevoegde waarde in een bij uitstek mens-betrokken sector.
Een analyse van de huidige werking van het VFSIPH toont aan dat de deelname van het middenveld aan het bestuur van de instelling leidt tot democratisch tot stand gekomen adviezen en standpunten die gedragen worden door de verschillende belanghebbenden. Een participatief beheer in een gesubsidieerde sector bevordert bovendien het medeverantwoordelijkheidsgevoel van de verschillende vertegenwoordigers voor het te voeren beleid. Deze responsabilisering van de actoren is het best gewaarborgd in een EVA-structuur.

Gezien deze argumentatie betreuren de werkgeversorganisaties dat de regering ervoor kiest om de instelling op te richten als een IVA, waarbij zelfs onvoldoende garanties zijn ingeschreven voor een behoorlijke werking van het raadgevend comité.

3.1.2 Evaluatie advies kaderdecreet

Voor de evaluatie van het oprichtingsdecreet is ook het advies van de SERV van 15 mei 2002 van belang. In dat advies gaf de raad een aantal belangrijke elementen aan waaraan de operationalisering van het kaderdecreet kan afgetoetst worden. Aan de hand van deze principes dient het voorliggende oprichtingsdecreet beoordeeld te worden.

- Geen wijzigingen zonder meerwaarde

De hervorming in het kader van BBB dient in de eerste plaats beoordeeld te worden op de bestuurskracht die door de oprichting van de nieuwe organen bereikt zal worden en aan de hand van de dienstverlening die aan de stakeholders van de maatschappij vanuit de nieuwe organisatie zal verleend worden. De verwachte baten van de nieuwe structuur moeten duidelijk aangegeven worden.
De werkgeversorganisaties merken op dat het oprichtingsdecreet een aantal bepalingen omvat die afwijken van de huidige regelgeving zonder een duidelijke meerwaarde te hebben. Een aantal essentiële bepalingen inzake "opdrachten" en "gerechtigden" worden niet meer decretaal geregeld maar overgelaten aan de regering zonder duidelijk aan te tonen welke meerwaarde dit levert voor een goede organisatie van het beleidsveld. Meer concreet gaat het om:

- de inschrijving van een gehandicapt persoon
- de erkenning van de voorziening
- de omschrijving van de doelgroep die niet voldoet aan de verblijfsvoorwaarden
- de tegemoetkoming aan een gehandicapt persoon en de subsidiëring aan voorzieningen

Ook wordt het takenpakket gewijzigd, bijvoorbeeld door detectie en preventie niet meer op te nemen. Dit behoort nochtans bij het takenpakket van deze instelling volgens de werkgeversorganisaties.

- Coherent beleid: zowel intern als extern

De nieuwe structuur van de Vlaamse overheid in departementen, IVA's en EVA's dient ook te resulteren in een duidelijke taakverdeling die leidt tot een coherent beleid.
De raad oordeelde in zijn advies over het kaderdecreet positief over de één op één relatie tussen het beleidsdomein en de minister, maar ook binnen het beleidsdomein moet er een duidelijke taakverdeling zijn. Daarnaast moet er ruimte blijven om de horizontale dwarsverbindingen op een juiste manier te integreren in het beleid.

In dit kader trekken de werkgeversorganisaties de aandacht op de relatie tussen de voorzieningen en het VAPH. In de memorie van toelichting wordt herhaaldelijk gesproken van aansturing en regie. De memorie verwijst ook naar de voorzieningen als "onderaannemers". De werkgeversorganisaties stellen dat het duidelijk moet zijn dat een voorziening binnen de beperkingen van de regelgeving zelf zijn missie en kernopdrachten bepaalt. Vandaar dat het duidelijker is om een neutraler woordgebruik te hanteren zoals "de erkende en/of gesubsidieerde voorzieningen". Ook dient de term "regie" verduidelijkt te worden zodat deze functie een correcte rolverdeling tussen de voorzieningen en de overheid garandeert.

Een belangrijke wijziging is dat het takenpakket van het Vlaams Fonds door de operatie van BBB verdeeld wordt over verschillende domeinen, in het kader van mainstreaming. Zo worden de opleidings- en tewerkstellingsmaatregelen overgeheveld naar de VDAB. De werkgeversorganisaties onderschrijven dit, maar dit mag niet leiden tot een verminderde aandacht voor deze doelgroep. In dit kader waarderen de werkgeversorganisaties het feit dat de VDAB en het VAPH een samenwerkingsovereenkomst moeten sluiten over de monitoring van de ondersteuningsmaatregelen die de VDAB zal nemen.

- EVA biedt betere garantie voor functionele beleidscyclus

Een derde beoordelingscriterium is dat er voldoende samenhang moet zijn tussen de verschillende fasen van de beleidscyclus. De concrete vormgeving van IVA's en EVA's evenals hun relatie met de rest van het beleidsdomein moet uiting geven aan deze integrale benadering.
Door de oprichting van dit agentschap onder de vorm van een IVA zijn de werkgeversorganisaties van oordeel dat er onvoldoende wisselwerking zal kunnen zijn tussen de actoren op het veld en de overheid.
De oprichting als EVA biedt hiertoe betere garanties.

- Gebrekkige regelgeving inzake raadgevend comité

Een volgend criterium is de mate waarin het oprichtingsdecreet een aantal bepalingen opneemt over de samenstelling en bevoegdheid van het raadgevend comité en de structurele betrokkenheid van het personeel bij de totstandkoming van het beheerscontract.
Zoals reeds aangegeven kan een goede betrokkenheid van de strategische partners een meerwaarde leveren voor de werking van het VAPH. Het voorontwerp van decreet erkent dit onvoldoende door het agentschap op te richten als een IVA. In dit kader is het ook opvallend dat er geen sluitende garantie is opgenomen in het voorontwerp van decreet voor een goede werking van het raadgevend comité. Het voorontwerp van decreet bevat enkel een beperkt aantal bepalingen over de samenstelling en bevoegdheid van het raadgevend comité. Zo ontbreken:

- een precieze formulering van de bevoegdheden: men beperkt zich tot een globale bevoegdheid om advies te geven over "aangelegenheden die van belang zijn voor de taken van het agentschap"; er worden geen garanties gegeven dat het comité op verplichte wijze wordt betrokken bij de voorbereiding en evaluatie van het beheerscontract, bij de voorbereiding van de (niet-strategische) besluiten en reglementen, bij de regelgeving die de statutaire werking van het agentschap betreffen, de informatie- en communicatieaanpak, de aan het agentschap toegekende middelen of de programmatie, vergunning, erkenningen, subsidiëring en sanctionering van voorzieningen.

Dit zijn evenwel wezenlijke bestanddelen waarbij het raadgevend comité een meerwaarde kan betekenen. De werkgeversorganisaties vertrouwen erop dat het huishoudelijk reglement deze elementen verduidelijkt

- een recht op informatie;
- en de verplichting om het niet volgen van een advies te motiveren.

Wat de samenstelling betreft zijn de werkgeversorganisaties van oordeel dat er drie geledingen moeten vertegenwoordigd zijn: de gebruikers, de voorzieningen en de interprofessionele sociale partners. Daarbij moet voldoende aandacht geschonken worden aan de representativiteit van de organisaties die de geledingen vertegenwoordigen.
Ook dient het decreet een bepaling op te nemen inzake onverenigbaarheden. Zo kunnen onafhankelijke deskundigen of personen aangeduid door de Vlaamse regering geen parlementair mandaat uitoefenen of werkzaam zijn in diensten van het agentschap, in de diensten van de Vlaamse overheid of het Vlaams parlement.

Tenslotte voorziet het oprichtingsdecreet niet dat het personeel betrokken wordt bij de opmaak en evaluatie van het beheerscontract. Zoals in het advies van de SERV over het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 15 mei 2002 reeds is opgenomen, kan hiervoor verwezen worden naar de waarborgen die terzake werden voorzien in de wetgeving op de economische overheidsbedrijven inzake de totstandkoming en uitvoering van de beheerscontracten.

Standpunt van de werknemersorganisaties: ABVV, ACV en ACLVB

BBB Welzijn en Gezondheid: Personen met een handicap

1. Inleiding 40
2. Samenvatting 40
3. Advies 40
3.1. Oprichtingsdecreet 41
3.1.1. VAPH dient een EVA te zijn 41
3.1.2. Evaluatie advies kaderdecreet 41
Referentielijst 45

1. Inleiding

Op 17 november 2003 ontving de SERV de adviesvraag met betrekking tot het voorontwerp van decreet tot oprichting van het "Vlaams agentschap voor personen met een handicap". De SERV werd bij spoed om advies gevraagd

.

Deze adviesvraag maakt deel uit van het hervormingsproces Bestuurlijk Beleid. In opvolging van het kaderdecreet Bestuurlijk beleid ondergaan de Vlaamse administratie en de Vlaamse instellingen een reorganisatie, ondermeer door de oprichting van Intern Verzelfstandigde Agentschappen (IVA's) en Extern Verzelfstandigde Agentschappen (EVA's). Binnen het beleidsdomein Welzijn en Gezondheid zijn er naast dit oprichtingsdecreet eveneens voor Kind en Gezin en het Vlaams agentschap geestelijke gezondheidszorg oprichtingsdecreten.

2. Samenvatting

De belangrijkste opmerking betreft het statuut van het Vlaams agentschap voor personen met een handicap (VAPH). De directe en formele betrokkenheid evenals de nodige responsabilisering van de actoren is het best gewaarborgd in een EVA-structuur.
De werknemersorganisaties betreuren dat de overheid kiest voor het statuut van IVA, temeer daar er onvoldoende decretale garanties worden ingeschreven voor een goede werking van het raadgevend comité. Wat de samenstelling betreft dient het decreet een representatieve en evenredige vertegenwoordiging te voorzien van de gebruikers, de voorzieningen, de werknemers van de voorzieningen en de interprofessionele sociale partners. Ook is de bevoegdheid van het raadgevend comité onvoldoende uitgelijnd en wordt er geen recht op informatie ingeschreven noch de verplichting om het niet volgen van een advies te motiveren.
Tenslotte bevat het oprichtingsdecreet niet enkel bepalingen die nodig zijn om het agentschap in te schuiven in het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid. De werknemersorganisaties hebben vragen bij deze bijkomende wijzigingen waarvan de meerwaarde niet aangetoond worden in voorliggende teksten.

3. Advies

Dit advies beperkt zich tot de evaluatie van het oprichtingsdecreet in het licht van de principes die de SERV in voorgaande adviezen naar voor heeft geschoven. Het gaat meer bepaald om het advies van 15 mei 2002 over het kaderdecreet bestuurlijk beleid en de aanbeveling van 5 maart 2003 over de operationalisering kaderdecreet bestuurlijk beleid.

3.1. Oprichtingsdecreet VAPH

3.1.1 VAPH dient een EVA te zijn

Wat het onderscheid tussen IVA's en EVA's betreft heeft de raad een aanbeveling geformuleerd op 5 maart 2003 over de operationalisering van het kaderdecreet bestuurlijk beleid. Deze aanbeveling betrof de toegevoegde waarde van betrokkenheid van het middenveld bij de beleidsuitvoering van een aantal instellingen. Voor een aantal instellingen, waaronder het VAPH, kan de volwaardige betrokkenheid het best gerealiseerd worden via de raad van bestuur van een EVA. De redenering die in die aanbeveling naar voor gebracht werd blijft nog altijd van kracht. Enkel een EVA biedt voldoende garanties dat er een continue terugkoppeling is tussen beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering voor deze instelling waar het middenveld een belangrijke rol in speelt. Een loutere adviesfunctie binnen het raadgevend comité is bovendien veel vrijblijvender en responsabiliseert de betrokken actoren veel minder.

Eén van de criteria voor de oprichting van een EVA is, volgens het kaderdecreet bestuurlijk beleid, het partnerschap bij de uitvoering van het beleid. De directe en formele betrokkenheid van het middenveld bij de concrete uitvoering van het beleid leidt onvermijdelijk tot een grote toegevoegde waarde in een bij uitstek mens-betrokken sector.
Een analyse van de huidige werking van het VFSIPH toont aan dat de deelname van het middenveld aan het bestuur van de instelling leidt tot democratisch tot stand gekomen adviezen en standpunten die gedragen worden door de verschillende belanghebbenden. Een participatief beheer in een gesubsidieerde sector bevordert bovendien het medeverantwoordelijkheidsgevoel van de verschillende vertegenwoordigers voor het te voeren beleid. Deze responsabilisering van de actoren is het best gewaarborgd in een EVA-structuur.

Gezien deze argumentatie betreuren de werknemersorganisaties dat de regering ervoor kiest om de instelling op te richten als een IVA, waarbij zelfs onvoldoende garanties zijn ingeschreven voor een behoorlijke werking van het raadgevend comité.

3.1.2 Evaluatie advies kaderdecreet

Voor de evaluatie van het oprichtingsdecreet is ook het advies van de SERV van 15 mei 2002 van belang. In dat advies gaf de raad een aantal belangrijke elementen aan waaraan de operationalisering van het kaderdecreet kan afgetoetst worden. Aan de hand van deze principes dient het voorliggende oprichtingsdecreet beoordeeld te worden.

- Geen wijzigingen zonder meerwaarde

De hervorming in het kader van BBB dient in de eerste plaats beoordeeld te worden op de bestuurskracht die door de oprichting van de nieuwe organen bereikt zal worden en aan de hand van de dienstverlening die aan de stakeholders van de maatschappij vanuit de nieuwe organisatie zal verleend worden. De verwachte baten van de nieuwe structuur moeten duidelijk aangegeven worden.
De werknemersorganisaties merken op dat het oprichtingsdecreet een aantal bepalingen omvat die afwijken van de huidige regelgeving zonder een duidelijke meerwaarde te hebben. Een aantal essentiële bepalingen inzake "opdrachten" en "gerechtigden" worden niet meer decretaal geregeld maar overgelaten aan de regering zonder duidelijk aan te tonen welke meerwaarde dit levert voor een goede organisatie van het beleidsveld. Meer concreet gaat het om:

- de inschrijving van een gehandicapt persoon
- de erkenning van de voorziening
- de omschrijving van de doelgroep die niet voldoet aan de verblijfsvoorwaarden
- de tegemoetkoming aan een gehandicapt persoon en de subsidiëring aan voorzieningen.

Ook wordt het takenpakket gewijzigd, bijvoorbeeld door detectie en preventie niet meer op te nemen. Dit behoort nochtans bij het takenpakket van deze instelling volgens de werknemersorganisaties.

- Coherent beleid: zowel intern als extern

De nieuwe structuur van de Vlaamse overheid in departementen, IVA's en EVA's dient ook te resulteren in een duidelijke taakverdeling die leidt tot een coherent beleid.
De raad oordeelde in zijn advies over het kaderdecreet positief over de één op één relatie tussen het beleidsdomein en de minister, maar ook binnen het beleidsdomein moet er een duidelijke taakverdeling zijn. Daarnaast moet er ruimte blijven om de horizontale dwarsverbindingen op een juiste manier te integreren in het beleid.

In dit kader trekken de werknemersorganisaties de aandacht op de relatie tussen de voorzieningen en het VAPH. In de memorie van toelichting wordt herhaaldelijk gesproken van aansturing en regie. De memorie verwijst ook naar de voorzieningen als "onderaannemers". De werknemersorganisaties stellen dat het duidelijk moet zijn dat een voorziening binnen de beperkingen van de regelgeving zelf zijn missie en kernopdrachten bepaalt. Vandaar dat het duidelijker is om een neutraler woordgebruik te hanteren zoals "de erkende en/of gesubsidieerde voorzieningen". Ook dient de term "regie" verduidelijkt te worden zodat deze functie een correcte rolverdeling tussen de voorzieningen en de overheid garandeert.

Een belangrijke wijziging is dat het takenpakket van het Vlaams Fonds door de operatie van BBB verdeeld wordt over verschillende domeinen, in het kader van mainstreaming. Zo worden de opleidings- en tewerkstellingsmaatregelen overgeheveld naar de VDAB. De werknemersorganisaties onderschrijven dit, maar dit mag niet leiden tot een verminderde aandacht voor deze doelgroep. In dit kader waarderen de werknemersorganisaties het feit dat de VDAB en het VAPH een samenwerkingsovereenkomst moeten sluiten over de monitoring van de ondersteuningsmaatregelen die de VDAB zal nemen.

- EVA biedt betere garantie voor functionele beleidscyclus

Een derde beoordelingscriterium is dat er voldoende samenhang moet zijn tussen de verschillende fasen van de beleidscyclus. De concrete vormgeving van IVA's en EVA's evenals hun relatie met de rest van het beleidsdomein moet uiting geven aan deze integrale benadering.
Door de oprichting van dit agentschap onder de vorm van een IVA zijn de werknemersorganisaties van oordeel dat er onvoldoende wisselwerking zal kunnen zijn tussen de actoren op het veld en de overheid.
De oprichting als EVA biedt hiertoe betere garanties.

- Gebrekkige regelgeving inzake raadgevend comité

Een volgend criterium is de mate waarin het oprichtingsdecreet een aantal bepalingen opneemt over de samenstelling en bevoegdheid van het raadgevend comité en de structurele betrokkenheid van het personeel bij de totstandkoming van het beheerscontract.
Zoals reeds aangegeven kan een goede betrokkenheid van de strategische partners een meerwaarde leveren voor de werking van het VAPH. Het voorontwerp van decreet erkent dit onvoldoende door het agentschap op te richten als een IVA. In dit kader is het ook opvallend dat er geen sluitende garantie is opgenomen in het voorontwerp van decreet voor een goede werking van het raadgevend comité.
Het voorontwerp van decreet bevat enkel een beperkt aantal bepalingen over de samenstelling en bevoegdheid van het raadgevend comité. Zo ontbreken:

- een precieze formulering van de bevoegdheden: men beperkt zich tot een globale bevoegdheid om advies te geven over "aangelegenheden die van belang zijn voor de taken van het agentschap"; er worden geen garanties gegeven dat het comité op verplichte wijze wordt betrokken bij de voorbereiding en evaluatie van het beheerscontract, bij de voorbereiding van de (niet-strategische) besluiten en reglementen, bij de regelgeving die de statutaire werking van het agentschap betreffen, de informatie- en communicatieaanpak, de aan het agentschap toegekende middelen of de programmatie, vergunning, erkenningen, subsidiëring en sanctionering van voorzieningen. Dit zijn evenwel wezenlijke bestanddelen waarbij

het raadgevend comité een meerwaarde kan betekenen. De werknemersorganisaties vertrouwen erop dat het huishoudelijk reglement deze elementen verduidelijkt

- een recht op informatie;
- en de verplichting om het niet volgen van een advies te motiveren.

Wat de samenstelling betreft zijn de werknemersorganisaties van oordeel dat er vier geledingen evenredig moeten vertegenwoordigd zijn: de gebruikers, de voorzieningen, de werknemers van de voorzieningen en de interprofessionele sociale partners. Daarbij moet voldoende aandacht geschonken worden aan de representativiteit van de organisaties die de geledingen vertegenwoordigen.
Ook dient het decreet een bepaling op te nemen inzake onverenigbaarheden. Zo kunnen onafhankelijke deskundigen of personen aangeduid door de Vlaamse regering geen parlementair mandaat uitoefenen of werkzaam zijn in diensten van het agentschap, in de diensten van de Vlaamse overheid of het Vlaams parlement.

Tenslotte voorziet het oprichtingsdecreet niet dat het personeel betrokken wordt bij de opmaak en evaluatie van het beheerscontract. Zoals in het advies van de SERV over het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 15 mei 2002 reeds is opgenomen, kan hiervoor verwezen worden naar de waarborgen die terzake werden voorzien in de wetgeving op de economische overheidsbedrijven inzake de totstandkoming en uitvoering van de beheerscontracten.

Referentielijst

SERV, 15.05.2002, *Advies over het voorontwerp van kaderdecreet van bestuurlijk beleid*. Brussel: SERV.

SERV, 5.03.2003, *Aanbeveling omtrent de operationalisering van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid*. Brussel: SERV.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.305/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 17 december 2003 door de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap", heeft op 13 januari 2004 het volgende advies gegeven:

36.305/3

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

Haar onderzoek heeft daarnaast ook geleid tot een aantal andere opmerkingen. Daaruit kan echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een volledig en exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*
* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot de oprichting van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap als een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid, in de zin van artikel 10 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 (hierna: kaderdecreet). Dit agentschap komt in de plaats van het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap, opgericht bij decreet van 27 juni 1990.

BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

3. De Vlaamse Gemeenschap vindt de bevoegdheid voor het vaststellen van de ontworpen regeling in de gecombineerde bepalingen van artikel 5, § 1, II, 4°, en artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Luidens het voornoemde artikel 5, § 1, II, 4°, zijn de gemeenschappen bevoegd voor het beleid inzake mindervaliden. Het voornoemde artikel 9 machtigt de gemeenschappen om, in de aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen op te richten.

4. Zoals de Raad van State heeft opgemerkt in zijn advies 33.992/3 van 5 november 2002 over het ontwerp dat geleid heeft tot het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003, dienen bepalingen die ertoe strekken instellingen met rechtspersoonlijkheid op te richten, te worden getoetst aan het voorschrift van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Luidens die bepaling moet het decreet, onverminderd artikel 87, § 4, van de bijzondere wet, de "oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht" van de beoogde instelling regelen [1].

De ontworpen bepalingen lijken in het algemeen de toets aan artikel 9 van de bijzondere wet te kunnen doorstaan. De in dat artikel bedoelde aangelegenheden worden immers door de decreetgever geregeld, deels in het voornoemde kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 [2], deels in het ontworpen decreet [3].

Artikel 18 van het ontwerp bepaalt evenwel dat de werking van het agentschap geregeld wordt bij besluit van de Vlaamse regering. Deze delegatie dient uiteraard zo gelezen te worden dat ze geen afbreuk kan doen aan de door het ontwerp en door het kaderdecreet vastgelegde beslissings- en beleidsstructuur. Desondanks lijkt deze delegatie, gelet op het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 9 van de voornoemde bijzondere wet en op de regels over de verdeling van de bevoegdheid tussen de decreetgever en de Vlaamse regering, gepreciseerd te moeten worden.

ALGEMENE OPMERKING

5. In het ontwerp wordt op verscheidene plaatsen verwezen naar het zogenaamde Comptabiliteitsdecreet. Op 18 september 2003 heeft de Raad van State advies 35.804/1 gegeven over een voorontwerp van decreet houdende regeling van de

---

(1) Advies 33.992/3 van 5 november 2002, Parl. St., Vl. Parl., 2002-03, nr. 1612/1, (85), pp. 90-91, nr. 3.

(2) Zie de artikelen 6, § 3, 7 en 9, wat de samenstelling van het agentschap betreft, en de artikelen 8, 9, 10, § 1, 33, 34 en 36, wat het toezicht betreft.

(3) Zie artikel 3, wat de oprichting van het agentschap betreft, en de artikelen 4 tot 12, wat de bevoegdheid van het agentschap betreft.

begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof, maar dit voorontwerp is tot op heden nog niet ingediend bij het Vlaams Parlement. De verwijzingen naar dat ontworpen decreet zijn dan ook precair, temeer daar het niet uitgesloten is dat de inwerkingtreding ervan nog enkele jaren zou kunnen uitblijven.

Indien het thans voor advies voorgelegde ontworpen decreet eerder in werking zou treden dan het Comptabiliteitsdecreet, zullen de verwijzingen naar dat laatste decreet derhalve moeten worden weggelaten, of herwerkt tot verwijzingen naar de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991; indien het thans ontworpen decreet in werking zou treden nadat het Comptabiliteitsdecreet in werking is getreden, zal erover gewaakt moeten worden dat de verwijzingen naar dat laatste decreet rekening houden met de tekst zoals die, na de bespreking en de eventuele amendering in het Vlaams Parlement, door de decreetgever zal zijn aangenomen.

Indien het begrip "Comptabiliteitsdecreet" verder gebruikt wordt in het ontwerp, dient artikel 2 aangevuld te worden met een bepaling waarbij dat begrip gedefinieerd wordt.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 13

6. Volgens het tweede lid moeten de personen met een handicap, om een tegemoetkoming te kunnen krijgen, "hun woonplaats hebben in het Nederlandse taalgebied of zich voor de verstrekking van de ondersteuning in Brussel-Hoofdstad wenden tot een voorziening die op basis van haar organisatie moet worden beschouwd als uitsluitend behorend tot de Vlaamse Gemeenschap".

De Raad van State vraagt zich af of die formulering, die weliswaar overgenomen is uit het vigerende artikel 39 van het decreet van 27 juni 1990, wel strookt met de bedoeling van de stellers van het ontwerp. In die formulering kan een inwoner van Brussel-Hoofdstad die zich wendt tot een voorziening in het Nederlandse taalgebied, immers geen ondersteuning genieten.

De Raad van State vraagt zich af of de volgende redactie niet meer met de bedoeling van de stellers van het ontwerp overeenstemt:

"Om een ondersteuning te kunnen krijgen, moeten zij hetzij hun woonplaats hebben in het Nederlandse taalgebied, hetzij hun woonplaats hebben in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, en in dat laatste geval zich wenden tot een voorziening in het Nederlandse taalgebied of tot een voorziening in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens haar organisatie, geacht moet worden uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap."

7. Het derde lid is verkeerd geredigeerd. Het spreekt immers vanzelf dat bij het agentschap geen aanvragen ingediend kunnen worden tot het verkrijgen van een ondersteuning ten laste van een andere overheid.

De Raad van State suggereert om het bedoelde lid te redigeren als volgt:

"Geen ondersteuning kan verstrekt worden aan een persoon die reeds ondersteund wordt door het Waalse Gewest, ...".

Artikel 27

8. In paragraaf 1 dienen de woorden "betreffende de organisatie, de werking, de missie, de taken en bevoegdheden, en de financiering van het agentschap" te worden weggelaten.

9. Paragraaf 2 dient te worden geredigeerd als volgt:

"De Vlaamse regering kan de bepalingen van de decreten betreffende het agentschap coördineren, alsook de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot het tijdstip van de coördinatie. Te dien einde kan zij:

1° de te coördineren bepalingen anders inrichten, inzonderheid opnieuw ordenen en vernummeren;

2° de verwijzingen in de te coördineren bepalingen dienovereenkomstig vernummeren;

3° de te coördineren bepalingen met het oog op onderlinge overeenstemming en eenheid van terminologie herschrijven, zonder te raken aan de erin neergelegde beginselen.

De coördinatie treedt pas in werking nadat ze bij decreet is bekrachtigd."

Artikel 28

10. Onder 3° wordt m.b.t. de opheffing van het decreet van 27 juni 1990 bepaald dat artikel 7, § 3, van dat decreet "van kracht blijft tot op het ogenblik dat artikel 17, § 2, van dit besluit van kracht wordt".

Uit de memorie van toelichting blijkt dat bedoeld wordt dat artikel 7, § 3, van kracht blijft tot op het ogenblik dat het besluit bedoeld in artikel 17, tweede lid, van het voorliggende ontwerp in werking treedt.

Wetgevingstechnisch dient een dergelijke bepaling beschouwd te worden als een bepaling i.v.m. de inwerkingtreding van het ontworpen decreet, en niet als een opheffingsbepaling. De bedoelde zinsnede i.v.m. artikel 7, § 3, dient dus uit artikel 28, 3°, te worden weggelaten. Het is voorts niet nodig om te voorzien in een afzonderlijke bepaling m.b.t. de inwerkingtreding van artikel 28, 3°, in zoverre die laatste bepaling slaat op de opheffing van artikel 7, § 3, van het decreet van 27 juni 1990. De Vlaamse regering kan er immers op grond van artikel 31 van het ontworpen decreet voor zorgen dat de inwerkingtreding van de opheffing van dat artikel 7, § 3, plaatsvindt op het ogenblik dat het besluit genomen ter uitvoering van artikel 17, tweede lid, in werking treedt.

36.305/3

Artikel 29

11. In paragraaf 1 wordt voorzien in een wijziging van artikel 582, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek.

De genoemde wetsbepaling heeft betrekking op de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank. Ze regelt derhalve een aangelegenheid die behoort tot de bevoegdheid van de federale overheid. De decreetgever is slechts bevoegd om in die regeling wijzigingen aan te brengen, indien hij zich daarvoor kan beroepen op de impliciete bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap, als bedoeld in artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Het staat aan de stellers van het ontwerp om in de memorie van toelichting de nodige verantwoording terzake te geven.

36.305/3

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. ALBRECHT,	staatsraad, voorzitter,
	P. LEMMENS, B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS D. ALBRECHT

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

1° het kaderdecreet : het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003 ;

2° het comptabiliteitsdecreet : decreet houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof ;

3° handicap : elk langdurig en belangrijk participatieprobleem van een persoon dat te wijten is aan het samenspel tussen functiestoornissen van mentale, psychische, lichamelijke of zintuiglijke aard, beperkingen bij het uitvoeren van activiteiten en persoonlijke en externe factoren ;

4° ondersteuning : elke materiële of immateriële hulp en elke vorm van hulp- en dienstverlening die in het kader van dit decreet met het oog op hun maatschappelijke integratie aan personen met een handicap wordt verstrekt ;

5° voorziening : elke organisatievorm die de ondersteuning organiseert en/of verleent ;

6° indicatiestelling : de multidisciplinaire evaluatie aan de hand waarvan wordt bepaald wie beschouwd kan worden als een persoon met een handicap en wat de aard en de graad van ondersteuning is die vereist is om de maatschappelijke integratie mogelijk te maken ;

7° toewijzing : de beslissing van het agentschap die bepaalt welke ondersteuning het ten laste zal nemen.

HOOFDSTUK II

Oprichting

Artikel 3

Er wordt een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid opgericht als bedoeld in artikel 10 van het kaderdecreet.

Dat agentschap draagt als naam Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, hierna het agentschap te noemen.

De Vlaamse regering bepaalt tot welk homogeen beleidsdomein het agentschap behoort.

De Vlaamse regering bepaalt de vestigingsplaats van het agentschap.

De bepalingen van het kaderdecreet zijn van toepassing op het agentschap.

HOOFDSTUK III

Missie en taken

Artikel 4

§ 1. Het agentschap heeft als missie de maatschappelijke integratie en de participatie aan de samenleving van personen met een handicap te bevorderen, door ondersteuning te verlenen waardoor ze

hun autonomie en kwaliteit van leven kunnen optimaliseren.

Het neemt bij de uitoefening van zijn taak het zelfbeschikkingsrecht, de keuzevrijheid, de mogelijkheden en de ervaringsdeskundigheid van de persoon met een handicap en zijn leefomgeving als uitgangspunt.

Het agentschap stimuleert de maatschappelijke integratie en participatie van personen met een handicap, en werkt mee aan de uitvoering van een inclusief beleid voor de doelgroep.

§ 2. Het agentschap en de voorzieningen die het aanstuurt, eerbiedigen de ideologische, filosofische en godsdienstige overtuiging van de personen waartoe ze zich richten.

Artikel 5

De kerntaken van het agentschap omvatten :

1° organisatie van de ondersteuning, van personen met een handicap en van de leefomgeving waarin zij verblijven ;

2° het specificeren van de criteria met het oog op de afbakening van de doelgroep van personen met een handicap, het organiseren van de indicatiestelling en de toewijzing.

Artikel 6

De taken, genoemd in artikel 5, omvatten in elk geval :

1° het programmeren op operationeel niveau, vergunnen, erkennen, subsidiëren, straffen van voorzieningen die belast zijn met de ondersteuning van personen met een handicap ;

2° het organiseren van de rechtstreekse individugerichte personele, materiële en financiële ondersteuning aan personen met een handicap, en het financieren van deze vormen van ondersteuning ;

3° het bevorderen van de kwaliteit van de ondersteuning aan personen met een handicap ;

4° het stimuleren van initiatieven ter bevordering van de maatschappelijke integratie van personen met een handicap ;

5° het informeren en sensibiliseren met betrekking alles wat verband houdt met handicaps en de maatschappelijke integratie van personen met een handicap ;

6° de operationalisering van de voor de afbakening van de doelgroep van personen met een handicap ;

7° de organisatie en de afhandeling van de aanvragen tot ondersteuning.

Artikel 7

Binnen het kader van de missie en de taken van het agentschap kan de Vlaamse regering specifieke taken aan het agentschap toewijzen.

Artikel 8

De Vlaamse regering kan binnen het kader van de aan het agentschap toegewezen middelen en binnen het kader van de taken van het agentschap, vermeld in artikelen 5, 6 en 7, nadere regels vaststellen betreffende de criteria, de voorwaarden, de gevallen, de bedragen, de organisatie, de erkenningsnormen en de subsidievoorwaarden inzake :

1° de aanvraag tot ondersteuning, de indicatiestelling en de toewijzing ;

2° het vergunnen, erkennen, subsidiëren, straffen van voorzieningen ;

3° het verlenen van tegemoetkomingen aan personen met een handicap of welbepaalde derden, met inbegrip van de persoonsgebonden budgetten ;

4° het subsidiëren van projecten waarvoor geen programmatie of structurele subsidiëring is uitgetrokken ;

5° het organiseren van verhaalmogelijkheden tegen de toewijzing door het agentschap.

Artikel 9

Het agentschap kan voor het realiseren van zijn missie en taken en met inachtneming van de regels, genoemd in artikel 8, alle mogelijke activiteiten

van welke aard ook ontwikkelen, opzetten verwezenlijken.

Artikel 10

Onverminderd de behandeling van klachten over de eigen werking en dienstverlening zoals bepaald in het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen, moet het agentschap klachten opnemen en behandelen, die worden geuit tegen voorzieningen die door het agentschap werden erkend.

Artikel 11

Het agentschap voert zijn taken, genoemd in artikelen 5, 6, 7 en 8, ten aanzien van de doelgroep uit, in samenhang met :

1° het in andere beleidsdomeinen en op andere beleidsniveaus gevoerde beleid ;

2° het door de Vlaamse Gemeenschap gevoerde welzijns- en gezondheidsbeleid.

Het agentschap ontwikkelt terreinexpertise met betrekking tot de taken, genoemd in artikel 5, 6 en 7. Het agentschap stelt de verworven kennis en expertise ter beschikking van de beleidsondersteuning zoals bedoeld in artikel 4, § 1, van het kaderdecreet. Het agentschap zorgt ervoor dat zijn dienstverlening op basis van de nieuwste stand van kennis en expertise voortdurend wordt verbeterd.

Het agentschap registreert en verwerkt alle nodige gegevens voor :

1° de uitvoering van de taken, genoemd in artikelen 5, 6 en 7 ;

2° het verstrekken van de beleidsgerichte input, als genoemd in artikel 4, § 3, van het kaderdecreet.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor de registratie en verwerking van gegevens, onverminderd de toepassing van de regelgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer voor de verwerking van de persoonsgegevens.

Artikel 12

Voor de verwezenlijking van zijn missie en taken werkt het agentschap samen en sluit het samenwerkingsakkoorden met instanties, instellingen, diensten en verenigingen die op zijn taakgebied werkzaam zijn.

Artikel 13

Personen met een handicap of hun wettelijke vertegenwoordiger die voldoen aan de voorwaarden van artikelen 16 en 17, kunnen bij het agentschap een aanvraag tot ondersteuning indienen.

Om een ondersteuning te kunnen krijgen, moeten zij hetzij hun woonplaats hebben in het Nederlandse taalgebied, hetzij hun woonplaats hebben in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, en in dat laatste geval zich wenden tot een voorziening in het Nederlandse taalgebied of tot een voorziening in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens haar organisatie, geacht moet worden uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

Geen ondersteuning kan verstrekt worden aan een persoon die reeds ondersteund wordt door het Waalse Gewest, de Franse Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, de Duitstalige Gemeenschap of het federale niveau.

De Vlaamse regering bepaalt op welke wijze de aanvraag wordt ingediend en behandeld, met inbegrip van de verhaalmiddelen.

Binnen de in artikelen 5, 6 en 7 vastgestelde taken van het agentschap kan de Vlaamse regering nadere regels, voorwaarden en criteria bepalen voor het afbakenen van de doelgroep, en nadere regels uitwerken voor de organisatie, de voorwaarden en criteria van de indicatiestelling.

Artikel 14

Een persoon met een handicap krijgt geen tegemoetkoming van het agentschap als hij krachtens andere wetten, decreten met uitzondering van het decreet houdende de organisatie van de zorgverzekering, ordonnanties of reglementaire bepalingen, of krachtens gemeen recht, voor dezelfde schade en op grond van dezelfde schade al een schadeloosstelling heeft gekregen. De persoon met een

handicap moet zijn aanspraak op deze schadeloosstelling doen gelden.

Als deze schadeloosstelling minder bedraagt dan de tegemoetkoming van het agentschap, dan past het agentschap het verschil bij.

In afwachting van de daadwerkelijke schadeloosstelling krachtens andere wetten, decreten, ordonnanties of reglementaire bepalingen of krachtens gemeen recht, worden de tegemoetkomingen van het agentschap toegekend onder de door de Vlaamse regering vastgestelde voorwaarden .

Het agentschap treedt, ten belope van het bedrag van de aan een persoon met een handicap uitgekeerde tegemoetkoming, in diens rechten en rechtsvorderingen tegen de derden die de schadeloosstelling, bedoeld in het derde lid, verschuldigd zijn.

De overeenkomst tussen de persoon met een handicap en de derde die de schadeloosstelling moet betalen, is niet tegenstelbaar aan het agentschap, behalve als het agentschap met de tegenstelbaarheid akkoord gaat. Daarbij speelt het geen enkele rol of de overeenkomst dateert van voor of na de tussenkomst van het agentschap. Evenmin heeft het feit dat de persoon met een handicap of de derde bij de overeenkomst te goeder trouw handelde, invloed op de geldigheid van de overeenkomst ten aanzien van het agentschap.

Artikel 15

§ 1. De rechtsvordering van een erkende voorziening tot betaling van een werkingssubsidie, of een verhoging daarvan of van een investeringssubsidie, verjaart drie jaar na het einde van het werkingsjaar waarvoor de werkingssubsidie werd berekend of waarin de investeringssubsidie werd vastgelegd.

§ 2. De rechtsvordering tot terugbetaling van ten onrechte uitgekeerde tegemoetkomingen verjaart twee jaar na het einde van de maand waarin de tegemoetkoming werd betaald, ongeacht of ze rechtstreeks aan de persoon met een handicap dan wel via een derde of via een voorziening werd uitgekeerd. Voor tegemoetkomingen verleend of gehandhaafd op basis van bedrieglijke, onjuiste of onvolledige gegevens bedraagt die termijn vijf jaar.

Het agentschap kan in de gevallen en onder de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse regering, afzien van de terugvordering van ten onrechte betaalde sommen.

§ 3. Behalve om de redenen, vastgesteld in het Burgerlijk Wetboek, wordt de verjaring gestuit door een aangetekende brief of door een schulderkenning van de schuldenaar.

§ 4. Als de rechtsvordering is ontstaan vóór de inwerkingtreding van dit decreet, gaan de nieuwe verjaringstermijnen, vastgesteld in het decreet, in vanaf de inwerkingtreding.van het decreet. De totale duur van de verjaringstermijn mag evenwel de nieuwe verjaringstermijn niet overschrijden.

HOOFDSTUK IV

Gerechtigden

Artikel 16

Dit decreet is van toepassing op de personen met een handicap die op het ogenblik van hun aanvraag tot indicatiestelling, de volle leeftijd van vijfenzestig jaar nog niet hebben bereikt en op de voorzieningen die ondersteuning verlenen aan personen met een handicap.

Artikel 17

Een persoon met een handicap die aanspraak maakt op de toepassing van dit decreet, moet werkelijk in België verblijven. Hij moet bovendien het bewijs voorleggen van een ononderbroken verblijf van vijf jaar dan wel een niet aaneengesloten verblijf van tien jaar in België. Bij niet-ontvoogde minderjarigen, verlengd minderjarigen en onbekwaam verklaarden moet hun wettelijke vertegenwoordiger aan de bovengenoemde voorwaarden voldoen.

De Vlaamse regering kan de toepassing van de bepalingen van dit decreet uitbreiden tot andere personen met een handicap dan die welke werden genoemd in het eerste lid, onder de voorwaarden die ze zelf vaststelt.

HOOFDSTUK V

Bestuur en werking

Artikel 18

De Vlaamse regering regelt de werking van het agentschap voor zover deze regeling geen afbreuk doet aan de in het kaderdecreet of in voorliggend oprichtingsdecreet vastgelegde beslissings- en beleidsstructuur.

Artikel 19

Het agentschap stelt alle gegevens ter beschikking, waar de entiteit om verzoekt die door de regering is belast met inspectie. Tussen het agentschap en deze entiteit wordt een samenwerkingsovereenkomst gesloten. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor deze samenwerkingsovereenkomst.

Artikel 20

Tussen de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) en het agentschap wordt een samenwerkingsovereenkomst gesloten met als voorwerp de monitoring van de ondersteuningsmaatregelen van de VDAB voor de door het agentschap erkende personen met een handicap.

Opdat deze samenwerkingsovereenkomst uitvoerbaar zou worden, is een voorafgaandelijke goedkeuring vereist van de Vlaamse regering.

HOOFDSTUK VI

Raadgevend comité

Artikel 21

Bij het agentschap wordt een raadgevend comité opgericht, dat advies verstrekt op verzoek van het hoofd van het agentschap. Het raadgevend comité verstrekt tevens op eigen initiatief advies over alle aangelegenheden die van belang zijn voor de taken van het agentschap.

Artikel 22

Het raadgevend comité is samengesteld uit een gelijke vertegenwoordiging van de volgende maatschappelijke geledingen van het beleidsveld :

1° de gebruikers van de door het agentschap georganiseerde ondersteuning, ondermeer verleend door voorzieningen ;

2° de voorzieningen die op de vermelde taakgebieden werkzaam zijn ;

3° de werknemers van de voorzieningen.

In het raadgevend comité kunnen ook andere, door de Vlaamse regering aan te wijzen personen, zitting hebben, alsook onafhankelijke deskundigen op het werkterrein van het agentschap.

De Vlaamse regering stelt de nadere regels voor de samenstelling van het raadgevend comité vast, en kan voor de leden ervan een vergoeding bepalen. De leden worden door de Vlaamse regering voor een periode van vier jaar benoemd.

Het raadgevend comité stelt een huishoudelijk reglement op en legt het ter goedkeuring voor aan de Vlaamse regering. Het reglement stelt de praktische werking vast, de deontologie, de informatie- en rapporteringsopdracht van het comité, en de aard van de dossiers en rapporten die aan het raadgevend comité voorgelegd moeten worden.

HOOFDSTUK VII

Financiële middelen

Artikel 23

Het verzelfstandigd agentschap kan beschikken over de volgende ontvangsten :

1° dotaties ;

2° schenkingen en legaten in speciën ;

3° inkomsten uit eigen participaties en uit door het agentschap verstrekte leningen aan derden ;

4° inkomsten uit de verkoop van eigen participaties ;

5° ontvangsten die voortvloeien uit daden van beheer of beschikking van eigen domeingoederen ;

6° de subsidies waarvoor het agentschap in aanmerking komt ;

7° de inkomsten uit sponsoring ;

8° de terugvordering van ten onrechte verrichte betalingen ;

9° de bijdragen van personen aan wie ondersteuning wordt georganiseerd of van onderhoudsplichtige personen ;

10° vergoedingen voor andere prestaties aan derden, volgens de voorwaarden van de beheersovereenkomst ;

11° leningen.

Tenzij in een decreet anders is bepaald, worden de ontvangsten, bedoeld in het eerste lid, beschouwd als ontvangsten die bestemd zijn voor de gezamenlijke uitgaven, zoals bedoeld in artikel 9, § 3, van het Comptabiliteitsdecreet.

Artikel 24

Het agentschap kan schenkingen of legaten aanvaarden. Het hoofd van het agentschap beoordeelt vooraf de opportuniteit en de risico's verbonden aan de aanvaarding ervan.

Artikel 25

Overeenkomstig artikel 12 van het Comptabiliteitsdecreet wordt het agentschap gemachtigd om een reservefonds aan te leggen op het niveau van de structurele afdeling binnen de begroting van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, overeenkomend met de begroting van het agentschap.

Het agentschap mag de middelen in het reservefonds voor de volgende taken aanwenden :

1° voor de taken, genoemd in artikelen 5 en 6 en voor de taken die de Vlaamse regering met toepassing van artikel 7 aan het agentschap opdraagt ;

2° voor het verwerven en beheren van patrimonium dat wordt aangewend voor de verwezenlijking van de taken, genoemd in artikelen 5 en 6 en van de taken die de Vlaamse regering met toepassing van artikel 7 aan het agentschap opdraagt.

Het spijzen van het reservefonds is afhankelijk van een machtiging door het Vlaams Parlement in de jaarlijkse begroting. Die machtiging kan enkel betrekking hebben op dat deel van de uitgavenkredieten dat in de begroting aan het agentschap wordt toegekend en dat in het begrotingsjaar zelf niet wordt aangewend. Als voorwaarde geldt dat het agentschap, binnen de bepalingen van het tweede lid, moet kunnen motiveren hoe het de middelen uit het reservefonds in de toekomst concreet zal aanwenden.

HOOFDSTUK VIII

Strafbepalingen

Artikel 26

Onverminderd de toepassing van de straffen, opgenomen in het Strafwetboek, kan een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en een geldboete van 26 euro tot 500 euro of een van die straffen worden opgelegd aan elke persoon :

1° die werkzaam is in of verbonden is aan een voorziening en die het beheer van het geld of de goederen waarneemt van een persoon met een handicap die een beroep doet op de voorziening, met uitzondering van de gevallen die de Vlaamse regering vaststelt ;

2° die als voorwaarde voor de opvang of het verblijf in, of de begeleiding door een voorziening, de persoon met een handicap een waarborgsom of een andere financiële verplichting oplegt, met uitzondering van de gevallen die de Vlaamse regering vaststelt ;

3° die zonder vergunning van het agentschap een voorziening bouwt, opricht, in gebruik neemt of exploiteert die door het agentschap gesubsidieerd kan worden, of de opnamecapaciteit van een voorziening verandert.

HOOFDSTUK IX

Coördinatie

Artikel 27

§ 1. De Vlaamse regering wordt ermee belast de bestaande wets- en decreetsbepalingen betreffende het agentschap te wijzigen, aan te vullen, te vervangen of op te heffen, om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit decreet en van het kaderdecreet.

De besluiten die hiertoe worden vastgesteld, houden op uitwerking te hebben indien ze niet bij decreet zijn bekrachtigd binnen negen maanden na de datum van hun inwerkingtreding. De bekrachtiging werkt terug tot op deze laatste datum.

De bevoegdheid die hiertoe aan de Vlaamse regering is opgedragen, vervalt negen maanden na de inwerkingtreding van dit decreet. Na die datum kunnen de besluiten die krachtens deze paragraaf zijn vastgesteld en zijn bekrachtigd, alleen bij een decreet worden gewijzigd, aangevuld, vervangen of opgeheven.

De Vlaamse regering kan de bepalingen van de decreten betreffende het agentschap coördineren, alsook de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot het tijdstip van de coördinatie. Te dien einde kan zij :

1° de te coördineren bepalingen anders inrichten, inzonderheid opnieuw ordenen en vernummeren

2° de verwijzingen in de te coördineren bepalingen dienovereenkomstig vernummeren

3° de te coördineren bepalingen met het oog op onderlinge overeenstemming en eenheid van terminologie herschrijven, zonder te raken aan de erin neergelegde beginselen

De coördinatie treedt pas in werking nadat ze bij decreet is bekrachtigd.

HOOFDSTUK X

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 28

De volgende regelingen worden opgeheven :

1° de wet van 16 april 1963 betreffende de sociale reclassering van de minder-validen, gewijzigd bij het koninklijk besluit nr 27 ven 27 juni 1967, de wetten van 10 oktober 1967 en 21 november 1969, het koninklijk besluit nr 14 van 23 oktober 1978, de wetten van 6 juli 1989, 22 december 1989 en 16 juli 1990, en het koninklijk besluit van 28 juni 1984, met uitzondering van artikel 21 ;

2° het koninklijk besluit nr. 81 van 10 november 1967 tot instelling van een Fonds voor Medische, Sociale en Pedagogische Zorg voor Gehandicapten, gewijzigd bij de decreten van 20 december 1989, 22 december 1993 en 4 mei 1994, en bij het besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 1991 ;

3° het decreet van 27 juni 1990 houdende oprichting van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een handicap, gewijzigd bij de decreten van 25 juli 1992, 22 december 1993, 23 februari 1994, 4 mei 1994, 21 december 1994, 15 juli 1997, 7 juli 1998, 30 maart 1999, 17 juli 2000, 21 december 2001 en 8 mei 2002.

Artikel 29

§ 1. Artikel 582, 2° van het Gerechtelijk Wetboek, wat de Vlaamse Gemeenschap betreft aangevuld bij decreet van 12 november 1997, wordt aangevuld met de woorden "en bij decreet van [...] houdende oprichting van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap"

§ 2. De vorderingen bedoeld bij artikel 582 van het Gerechtelijk Wetboek worden op straffe van niet

ontvankelijkheid, ingediend binnen de termijn van drie maanden te rekenen vanaf de datum van de ontvangst van de bestreden beslissing.

Artikel 30

Voor de huidige titularissen van de rang A2L van de rechtsvoorganger van het agentschap wordt een functie van adjunct – genoemd algemeen directeur – voorzien, tot zij aangesteld worden in een andere functie of het agentschap of zijn rechtsvoorganger verlaten.

Artikel 31

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

Brussel, 30 januari 2004.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,

Adelheid BYTTEBIER